COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.7.2020
COM(2020) 302 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2019

{SWD(2020) 126 final}

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2019

1. Introducere

Anul 2019 a marcat începutul unui nou mandat pentru Uniunea Europeană. În urma alegerilor din mai, care au înregistrat cea mai ridicată rată de participare generală înregistrată după scrutinul din 1994 (50,66 %)[1], Parlamentul European a dat undă verde noii Comisiei Europene pe baza priorităților prezentate în orientările politice ale președintei alese Ursula von der Leyen[2]. Scrisoarea de misiune adresată vicepreședintei executive pentru o Europă pregătită pentru era digitală, Margrethe Vestager, subliniază necesitatea de a „*ne asigura că politica și normele noastre în domeniul concurenței sunt adecvate pentru economia modernă, sunt aplicate în cele mai mici detalii și contribuie la o industrie europeană puternică, atât pe plan intern, cât și pe scena globală*”[3].

Bazele legislației UE în materie de concurență sunt la fel de relevante în ziua de azi precum au fost la semnarea Tratatului de la Roma în urmă cu mai bine de 60 de ani. Normele europene în materie de concurență permit întreprinderilor de toate dimensiunile să aibă șanse corecte de a concura și ajută consumatorii europeni să beneficieze de condiții echitabile pe piața internă. Aplicarea normelor UE în materie de concurență contribuie la crearea unor piețe deschise și competitive pentru ca întreprinderile europene să devină mai eficiente, inovatoare și capabile să concureze la scară globală. În 2019, măsurile de politică în materie de concurență și de asigurare a respectării legislației ale Comisiei au continuat să vizeze comportamentul și măsurile anticoncurențiale pe piețele care contează pentru cetățenii și întreprinderile din UE, cum ar fi sectorul telecomunicațiilor și cel digital, energia și mediul, industria prelucrătoare, serviciile financiare, impozitarea, agricultura și produsele alimentare și transporturile.

În același timp, este important ca acest cadru de concurență al UE să rămână adecvat pentru o lume în rapidă schimbare, prin adaptarea constantă la economia modernă verde și digitală. În special, politica europeană în domeniul concurenței trebuie să abordeze noi provocări legate de utilizarea datelor, algoritmi și piețe cu evoluție rapidă într-un mediu din ce în ce mai digitalizat, precum și să consolideze rețelele de cooperare dintre autoritățile statelor membre și Comisie pentru a susține concurența echitabilă pe piața unică. În același timp, în prezent se evaluează normele relevante privind ajutoarele de stat, inclusiv orientările în materie de mediu și energie, care vor fi revizuite pentru a reflecta obiectivele politice ale Pactului verde european.

---

[1] A se vedea: https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20191029IPR65301/final-turnout-data-for-2019-european-elections- announced.

[2] Ursula von der Leyen, „*O Uniune mai ambițioasă. Programul meu pentru Europa*”, Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024, Declarație de deschidere în sesiunea plenară a Parlamentului European, 16 iulie 2019: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_ro.pdf.

[3] Ursula von der Leyen, Scrisoare de misiune către Margrethe Vestager, vicepreședinte executiv pentru o Europă pregătită pentru era digitală, 1 decembrie 2019, disponibilă la adresa https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-margrethe-vestager_2019_en.pdf.

În aprilie 2019, Comisia a publicat raportul „Politica în domeniul concurenței pentru era digitală”[4], redactat de trei consilieri speciali independenți, conceput astfel încât să ofere contribuții la procesul continuu de reflecție al Comisiei despre modul în care politica în domeniul concurenței poate deservi în cel mai bun mod consumatorii europeni într-o lume digitală aflată în schimbare rapidă. Raportul analizează principalele caracteristici ale economiei digitale – randamentele extreme de scară ale serviciilor digitale, externalitățile rețelelor și rolul datelor – care au dat naștere unora dintre marii jucători digitali actuali.

În 2019, pentru a se asigura că legislația în domeniul concurenței rămâne adecvată scopului, Comisia a lansat exerciții ample de evaluare, vizând evaluarea funcționării normelor în domeniul concurenței, pentru a oferi o bază pentru deciziile privind necesitatea îmbunătățirii capacității sale de a răspunde multora dintre aceste provocări și pentru a îmbunătăți eficacitatea asigurării respectării normelor. Revizuirea vizează regulamentele antitrust care vor expira în noul mandat și orientările aferente, o serie de norme și îndrumări privind ajutoarele de stat și evaluarea continuă a anumitor norme privind controlul concentrărilor economice. La sfârșitul anului, vicepreședintele executiv Vestager a anunțat, de asemenea, lansarea revizuirii Comunicării privind definirea pieței.

Politica în domeniul concurenței joacă, de asemenea, un rol semnificativ în politica industrială modernă a UE, pentru ca întreprinderile europene să devină mai inovatoare și, prin urmare, mai competitive la nivel internațional. Normele UE privind ajutoarele de stat susțin acest obiectiv în cazul în care există disfuncționalități ale pieței și este necesară consolidarea lanțurilor valorice. În decembrie 2018 și în decembrie 2019, Comisia a constatat că două proiecte notificate în comun de o serie de state membre în domeniile prioritare la nivel european ale microelectronicii și, respectiv, ale bateriilor, erau în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat și contribuie la un interes european comun[5]. Statele membre participante vor furniza fonduri de până la 5 miliarde EUR pentru aceste două proiecte combinate, care urmăresc împreună să deblocheze investiții private de încă 11 milioane EUR.

Politica UE în domeniul concurenței este pusă în aplicare prin asigurarea respectării normelor bazate pe tratate, susținute prin analize economice riguroase și prin respectarea aprofundată a garanțiilor procedurale. Prin urmare, nediscriminarea, aplicarea transparentă și previzibilă a legislației, dreptul de a fi ascultat, precum și protecția confidențialității – toate acestea sunt principii și standarde de bază, pe care Comisia le pune în aplicare în practica sa de asigurare a respectării legii și pe care le promovează la nivel mondial.

Comisia colaborează cu autoritățile naționale de concurență ale statelor membre și cu instanțele naționale în vederea asigurării respectării normelor europene în materie de concurență. În același timp, Comisia cooperează activ cu forurile internaționale relevante și cu agențiile de concurență din întreaga lume pentru a crea condiții de concurență echitabile la o scară cu adevărat globală. În cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, Comisia s-a angajat în negocieri privind comerțul electronic și serviciile de telecomunicații, precum și privind îmbunătățirea normelor internaționale referitoare la subvenții.

Normele UE în domeniul concurenței sprijină creșterea și dezvoltarea unor întreprinderi europene puternice, indiferent dacă acestea sunt întreprinderi mari, mici sau mijlocii. Cu toate acestea, la nivel global, firmele europene se confruntă cu o serie de provocări în ceea ce privește condițiile de concurență echitabile. Alte instrumente, și nu dreptul concurenței, sunt mai potrivite pentru a face față acestor provocări. Procesul continuu de reflecție al Comisiei include o analiză privind măsura în care setul existent de instrumente UE poate aborda

[4] A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf.
[5] A se vedea https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_6862, și https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6705.

efectele de denaturare ale subvențiilor străine și ale dreptului de proprietate al statului și ce (combinație de) instrumente poate fi necesară.

Prezentul raport este un rezumat neexhaustiv al activităților întreprinse de Comisie în ceea ce privește politica în domeniul concurenței în cursul anului 2019 (partea I). Ca atare, raportul de față nu acoperă acțiunile Comisiei de sprijinire a economiei UE în contextul pandemiei de COVID-19. Informații suplimentare și mai detaliate despre activitățile descrise în raport pot fi consultate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul document (partea II) și pe site-ul web al Direcției Generală Concurență[6].

2. Îmbunătățirea în continuare a eficacității politicii UE în domeniul concurenței și a asigurării respectării normelor

În 2019, Comisia a demarat o evaluare și o revizuire cuprinzătoare a normelor și orientărilor sale în materie de concurență pentru a analiza în ce măsură acestea mai sunt adecvate scopului. .

Comisia lansează o „verificare a adecvării" normelor privind ajutoarele de stat[7]

În mai 2012, Comisia a lansat un important pachet de reforme, Modernizarea ajutoarelor de stat, având drept rezultat revizuirea, începând din 2013, a unui număr mare de norme privind ajutoarele de stat. Acest pachet cuprinzător de reforme le-a permis statelor membre să pună rapid în aplicare măsuri de ajutor de stat care promovează investițiile, creșterea economică și crearea de locuri de muncă.

În ianuarie 2019, Comisia a lansat un proces vizând evaluarea normelor din pachetul de modernizare a ajutoarelor de stat, în conformitate cu Orientările Comisiei privind o mai bună reglementare și, prin urmare, prelungind valabilitatea acestor norme privind ajutoarele de stat, care, în caz contrar, ar expira până la sfârșitul anului 2020. Evaluarea ia forma unei „verificări a adecvării" și va avea loc ca etapă pregătitoare pentru o revizuire a orientărilor relevante în lumina obiectivelor politice ale Pactului verde european.

„Verificarea adecvării" pachetului de modernizare a ajutoarelor de stat, a orientărilor privind sectorul feroviar și a asigurării creditului la export pe termen scurt

„Verificarea adecvării" vizează analiza relevanței, a eficacității, a eficienței, a coerenței și a valorii adăugate europene a acestor norme privind ajutoarele de stat, oferind în același timp un temei pentru deciziile Comisiei cu privire la eventuala prelungire ulterioară sau posibila actualizare a normelor.

„Verificarea adecvării" vizează două regulamente și nouă orientări, după cum urmează:
- Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare și regulamentul de minimis,
- Orientările privind ajutoarele de stat regionale,
- Cadrul de cercetare și dezvoltare,
- Comunicarea privind PIIEC,
- Orientările privind finanțarea de risc,
- Orientările privind ajutoarele de stat pentru aeroporturi și companiile aeriene,
- Orientările privind mediul și energia, precum și
- Orientările privind salvarea și restructurarea.

În plus, orientările privind sectorul feroviar și Comunicarea privind asigurarea creditelor la export pe termen scurt, care nu au făcut parte din pachetul de modernizare a ajutoarelor de stat din 2012, sunt de asemenea incluse în „verificarea adecvării" care se desfășoară în prezent.

[6] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/index_en.html.
[7] A se vedea: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-182_en.

Statele membre și alte părți interesate au avut posibilitatea de a-și transmite contribuțiile și comentariile pentru „verificarea adecvării” într-o consultare publică, prin diverse chestionare. Consultarea s-a încheiat în iulie 2019, cu excepția chestionarului privind PIIEC, deschis până la sfârșitul lunii octombrie. O serie de studii sunt, de asemenea, în desfășurare.

În plus, în februarie 2019, Comisia a lansat consultări publice pentru a evalua și pregăti revizuirea orientărilor existente privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2012 (Orientările privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră)[8]. Orientările privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, adoptate în 2012 și bazate pe sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră din 2005, prevăd condițiile în care statele membre pot oferi compensații unor întreprinderi din anumite sectoare cu un consum ridicat de energie electrică pentru o parte dintre costurile ridicate cu energia electrică rezultate din sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii, în perioada 2013-2020. La expirarea acestora la 31 decembrie 2020, Orientările privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră din 2012 vor fi actualizate pentru a se asigura adaptarea lor la noul sistem al UE de comercializare a certificatelor de emisii pentru perioada 2021-2030[9].

În sfârșit, în iunie 2019, Comisia a lansat o evaluare a normelor privind ajutoarele de stat pentru serviciile de sănătate și serviciile sociale de interes economic general (SIEG) și a Regulamentului de minimis privind SIEG[10], care expiră în decembrie 2020. În cadrul acestei evaluări, în perioada iulie-decembrie 2019 s-au desfășurat o consultare publică și o consultare specifică, de care se va ține seama în mod corespunzător în exercițiul de evaluare.

Comisia examinează noile tendințe ale pieței în domeniul acordurilor de furnizare verticală și de cooperare orizontală

În 2019, Comisia a început evaluarea[11] normelor care scutesc anumite acorduri orizontale[12] de la normele generale ale UE în domeniul concurenței. Normele UE în domeniul concurenței în ceea ce privește acordurile orizontale includ două regulamente de exceptare pe categorii pentru acordurile de cooperare orizontală care scutesc anumite activități de cercetare și, respectiv, de dezvoltare, precum și acordurile de specializare de la aplicarea dispozițiilor articolului 101 din TFUE. Orientările însoțitoare privind acordurile de cooperare orizontală (Orientările orizontale) oferă îndrumări suplimentare pentru a ajuta întreprinderile în eforturile lor de a se implica în acorduri de cooperare conforme cu legislația în domeniul concurenței, oferind, de asemenea, recomandări detaliate pe teme precum evaluarea concurențială a schimburilor de informații, achizițiile comune, comercializarea în comun și standardizarea. Cele două regulamente orizontale de exceptare pe categorii (ROEC) vor expira la 31 decembrie 2022. Deși Orientările orizontale nu au o dată de expirare, vor fi evaluate împreună cu regulamentele orizontale de exceptare pe categorii.

[8] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-6600267_ro.
[9] Directiva (UE) 2018/410 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1814 (JO L 76, 19.3.2018, p. 3–27).
[10] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/evaluation_sgei_en.html.
[11] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-4715393/public-consultation_ro.
[12] Regulamentul (UE) nr. 1217/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare (JO L 335, 18.12.2010, p. 36); Regulamentul (UE) nr. 1218/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare (JO L 335, 18.12.2010, p. 43).

Comisia a înregistrat progrese considerabile în ceea ce privește evaluarea[13] Regulamentului de exceptare pe categorii aplicabil acordurilor verticale (RECAV)[14] și a orientărilor însoțitoare privind restricțiile verticale. Comisia a lansat evaluarea în octombrie 2018, având în vedere expirarea RECAV la 31 mai 2022. În februarie 2019, Comisia a lansat o consultare publică de trei luni a părților interesate, urmată de un studiu, în august 2019, privind tendințele pieței în ceea ce privește modelele și strategiile de distribuție. În plus, în noiembrie 2019, Comisia a organizat un atelier de evaluare cu participarea activă a părților interesate, aprofundând domeniile de interes deosebit pentru evaluarea RECAV, cu accent pe modul în care normele aduc beneficii consumatorilor.

În februarie 2019, Comisia a publicat foaia de parcurs privind evaluarea[15] Regulamentului de exceptare pe categorii aplicabil în sectorul autovehiculelor (RECSA)[16]. Foaia de parcurs a avut drept consecință o consultare online de patru săptămâni cu părțile interesate. În plus, s-a dispus realizarea unui studiu pentru a permite o mai bună înțelegere a modului în care condițiile pieței au evoluat în sectorul autovehiculelor în ultimul deceniu. RECSA expiră în mai 2023.

Scopul acestor evaluări este de a permite Comisiei să decidă cu privire la anularea, prelungirea sau revizuirea normelor.

Modernizarea programului de clemență al UE

Pentru a îmbunătăți eficacitatea procedurilor sale, în martie 2019 Comisia și-a lansat instrumentul online „eLeniency”.[17] În cadrul programului de clemență al UE, întreprinderile sau avocații acestora își pot prezenta deja declarațiile de clemență Comisiei fie prin e-mail la o adresă funcțională, fie prin intermediul unei proceduri orale. Instrumentul eLeniency oferă o a treia opțiune – de a trimite declarații de clemență online, ca parte a cererilor de clemență (pentru a obține imunitate sau reducerea amenzilor), în cadrul procedurilor de tranzacție din investigațiile privind cartelurile sau ca parte a cooperării în cazurile care nu vizează cartelurile. Prin urmare, acesta reduce costurile și sarcina întreprinderilor și ale reprezentanților legali implicați în astfel de proceduri, aplicându-se aceleași garanții în ceea ce privește confidențialitatea și protecția legală. De la lansarea sa, Comisia a primit un număr mare de declarații și documente prin eLeniency.

Lupta împotriva cartelurilor continuă

Accesul la mijloace de producție la prețuri corespunzătoare este esențial într-o epocă a concurenței globale. Cartelurile vizează adesea produse intermediare, care pot reprezenta contribuții esențiale pentru industrie și, prin urmare, pot afecta atât competitivitatea industriei europene, cât și consumatorii. Asigurarea respectării normelor în domeniul concurenței în 2019 a continuat să vizeze astfel de carteluri.

În martie 2019, Comisia a amendat *Autoliv* și *TRW*[18], întreprinderi producătoare de echipamente de siguranță pentru sectorul auto, cu 368 de milioane EUR pentru încălcarea

[13] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-5068981_ro.
[14] Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (JO L 102, 23.4.2010, p. 1).
[15] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-6188380_ro.
[16] Regulamentul (UE) nr. 461/2010 al Comisiei privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate în sectorul autovehiculelor, JO L 129, 28.5.2010, p. 52.
[17] A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_19_1594.
[18] Cazul 40481 – *Sisteme de siguranță a ocupanților (II)*, decizia Comisiei din 5 martie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40481.

normelor antitrust ale UE prin participarea la două carteluri pentru furnizarea de centuri de siguranță, airbaguri și volane pentru vehicule producătorilor auto europeni Volkswagen Group și, respectiv, BMW Group. Un al treilea participant la coluziune, Takata, nu a fost amendat deoarece a primit imunitate deplină pentru că a dezvăluit cele două carteluri Comisiei, în conformitate cu procedura de clemență a UE. Toate întreprinderile și-au recunoscut implicarea în carteluri și au fost de acord să aplice procedura de tranzacție în acest caz. Această decizie face parte dintr-o serie de investigații de amploare privind coluziunile în sectorul pieselor auto. Comisia a amendat deja furnizorii de rulmenți auto, fascicule de cabluri electrice pentru autovehicule, spumă flexibilă folosită (printre altele) la scaunele auto, încălzitoare staționare pentru autoturisme și camioane, alternatoare și demaroare, sisteme de climatizare și de răcire a motorului, sisteme de iluminat, sisteme de siguranță a ocupanților și bujii și sisteme de frânare[19]. După decizia din 2019, valoarea totală a amenzilor aplicate de Comisie pentru înțelegerile din acest sector a ajuns la 2,15 miliarde EUR.

Asigurarea respectării obligațiilor procedurale în ceea ce privește controlul concentrărilor economice

Controlul concentrărilor economice în UE contribuie la asigurarea faptului că toate întreprinderile care operează pe piețele europene pot concura în condiții echitabile și de egalitate, tranzacțiile propuse care pot denatura concurența fiind supuse controlului atent din partea Comisiei. În 2019, Comisia a continuat să depună eforturi semnificative pentru asigurarea respectării obligațiilor procedurale în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice.[20]

În aprilie 2019, Comisia a amendat *General Electric (GE)*[21] cu 52 de milioane EUR pentru că a furnizat informații incorecte în timpul examinării achiziționării întreprinderii LM Wind. În conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice, Comisia poate impune amenzi de până la 1 % din cifra de afaceri totală a întreprinderilor implicate care, în mod intenționat sau din neglijență, furnizează Comisiei informații greșite sau care induc în eroare. Această decizie de amendare nu a avut niciun impact asupra aprobării de către Comisie a tranzacției în conformitate cu normele UE privind concentrările economice, care s-a bazat pe informațiile rectificate din a doua notificare.

Mai mult, în iunie 2019, Comisia a amendat *Canon*[22], producătorul de produse optice și de imagistică, cu sediul în Japonia, cu 28 milioane EUR pentru că și-a pus în aplicare parțial achiziționarea întreprinderii Toshiba Medical Systems Corporation înainte de notificarea și aprobarea Comisiei (așa-numitul „gun jumping”) . Conform normelor UE privind concentrările economice, întreprinderile care fuzionează trebuie să notifice concentrările economice planificate care au o dimensiune europeană în vederea examinării de către Comisie înainte de punerea în aplicare a acestora și să nu le pună în aplicare până la notificarea și aprobarea de către Comisie.

---

[19] Cazurile: AT.39748 *Fascicule de cabluri electrice pentru industria autovehiculelor* (2013), AT.39922 *Rulmenți pentru industria autovehiculelor* (2014), AT.39801 *Spumă poliuretanică* (2014), AT.40055 *Încălzitoare staționare* (2015), AT.40028 *Alternatoare și demaroare* (2016), AT.39960 *Sisteme termice* (2017), AT.40013 *Sisteme de iluminat* (2017), AT.39881 *Sisteme de siguranță a ocupanților* (2017) și AT.40113 *Bujii* (2018).

[20] Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice] (JO L 24, 29.1.2004, p. 1-22).

[21] Cazul M.8436 – *General Electric Company/LM Wind Power Holding*, decizia Comisiei din 8 aprilie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8436.

[22] Cazul M.8179 – *Canon /Toshiba Medical Systems Corporation*, decizia Comisiei din 27 iunie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8179.

3. Abordarea noilor provocări în domeniul digital, al telecomunicațiilor și al mass-media

Prin inițiativa sa politică „O Europă pregătită pentru era digitală”[23], președinta Comisiei a definit domeniul digital drept una dintre prioritățile sale pentru mandatul actual al Comisiei. Politica în domeniul concurenței joacă un rol esențial și integral în realizarea unei piețe unice operaționale pentru serviciile digitale.

În aprilie 2019, Comisia a publicat raportul „Politica în domeniul concurenței pentru era digitală”[24], al celor trei consilieri speciali independenți[25] cu privire la viitoarele provocări ale digitalizării pentru politica în domeniul concurenței.

Raportul „Politica în domeniul concurenței pentru era digitală”

În raportul lor, cei trei consilieri speciali: (i) identifică ceea ce ei consideră principalele caracteristici specifice ale piețelor digitale; (ii) își prezintă opiniile cu privire la obiectivele legislației UE în domeniul concurenței în era digitală și (iii) discută despre aplicarea normelor în materie de concurență în cazul platformelor și al datelor digitale, precum și rolul controlului concentrărilor economice în ceea ce privește menținerea concurenței și inovarea.

În opinia celor trei consilieri speciali, cadrul de bază al legislației în domeniul concurenței este solid și suficient de flexibil pentru a proteja concurența în era digitală. De asemenea, aceștia au recomandat ca autoritățile de asigurare a respectării normelor și autoritățile de reglementare în domeniul concurenței să ia în considerare în mai mare măsură caracteristicile specifice ale platformelor, ecosistemelor digitale și economiei bazate pe date pentru a preveni apariția sau nepedepsirea anumitor comportamente anticoncurențiale. În plus, consilierii speciali sunt de părere că piețele digitale au nevoie de o aprofundare a teoriilor privind prejudiciile și identificarea strategiilor anticoncurențiale. În ceea ce privește accesul la date, potrivit autorilor, o reglementare specifică fiecărui sector ar putea oferi soluții mai eficace. Totodată, raportul conține analize și sugestii specifice cu privire la aspectele legate de controlul concentrărilor economice, atât din punct de vedere jurisdicțional, cât și din punct de vedere material.

Împreună cu solicitarea de contribuții publice din perioada 7 iulie - 30 septembrie 2018 și cu conferința „Elaborarea politicii de concurență în era digitalizării”, care a avut loc la Bruxelles la 17 ianuarie 2019, raportul este conceput pentru a oferi contribuții în cadrul procesului organizat de Comisie și aflat în desfășurare în prezent, de reflecție asupra modului în care politica în domeniul concurenței poate deservi în cel mai bun mod consumatorii europeni într-o lume în schimbare rapidă.

[23] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/priorities/europe-fit-digital-age_en.
[24] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf.
[25] Cei trei consilieri speciali sunt Heike Schweitzer, profesor de drept, german, Jacques Crémer, profesor de economie, francez și Yves-Alexandre de Montjoye, lector în știința datelor, belgian.

La 9 decembrie 2019, vicepreşedinta executivă Vestager a anunțat revizuirea planificată a Comunicării Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței („Comunicarea privind definirea pieței”)[26], care oferă îndrumări cu privire la modul în care Comisia utilizează conceptul de piață relevantă a produsului sau de piață geografică relevantă în aplicarea dreptului comunitar al concurenței. Motivul principal pentru lansarea acestei revizuiri este de garanta că această comunicare reflectă modul în care au evoluat practicile Comisiei în definirea pieţelor în ultimii douăzeci de ani și că este potrivită pentru o lume care se schimbă rapid și devine din ce în ce mai digitală. Obiectivul revizuirii este de a oferi orientări exacte și actualizate, care stabilesc o abordare clară și consecventă atât a cazurilor antitrust, cât și a cazurilor de concentrări economice în diferite industrii, într-un mod accesibil.

Asigurarea respectării normelor antitrust: control sporit pe pieţele digitale

Era digitală a fost martora ascensiunii platformelor online, unele devenind furnizori majori de tehnologie. Deciziile platformelor care se bucură de putere pe piață pot influența multe alte pieţe, ale căror întreprinderi se bazează pe aceste platforme pentru a se conecta cu clienții lor. De exemplu, platformele pot avea rolul de gazde și de organisme de reglementare pe piață prin stabilirea normelor într-un mod care să mențină pieţele deschise pentru concurență și, dacă sunt utilizate în mod abuziv, rolul lor dublu poate fi problematic și poate dăuna concurenței. Pentru a asigura că pieţele din Europa sunt în folosul oamenilor și pentru un grad mai ridicat de transparență și echitate, în iulie 2019 au fost adoptate noi norme ale UE privind transparența pentru întreprinderile utilizatoare ale platformelor[27]. Pe lângă asigurarea respectării normelor în domeniul concurenței, aceste instrumente de reglementare complementare vor fi, de asemenea, în folosul consumatorilor și vor garanta un grad mai mare de transparență și echitate.

La 20 martie 2019, Comisia a amendat compania *Google*[28] cu 1,49 miliarde EUR pentru abuzul de poziție dominantă pe piață, încălcând normele antitrust ale UE.

Cazul „Google AdSense”: protejarea concurenței în anunțurile publicitare prin motoare de căutare online

Comisia a amendat compania Google cu 1 494 459 000 EUR pentru că a abuzat de poziția sa dominantă pe piață, impunând o serie de clauze restrictive în contractele cu site-uri web ale terților. Acest comportament necorespunzător a durat peste 10 ani, rivalii Google neavând posibilitatea de a-și plasa anunțurile publicitare pe aceste site-uri web.

Google a fost de departe cel mai puternic jucător în domeniul intermedierii de anunțuri publicitare în căutările online în Spațiul Economic European, cu o cotă de piață de peste 70 % din 2006 până în 2016. Prin „AdSense” pentru Căutare, Google funcționează ca intermediar între agențiile de publicitate și proprietarii site-urilor web care doresc să publice anunțuri.

Investigația Comisiei a constatat că:

- începând din 2006, Google a inclus clauze de exclusivitate în contractele sale, interzicând astfel site-urilor să plaseze anunțuri privind motoare de căutare ale concurenților pe paginile lor cu rezultatele căutărilor;

[26] Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO C 372, 9.12.1997, p. 5–13.)

[27] Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 186, 11.7.2019, p. 57-79).

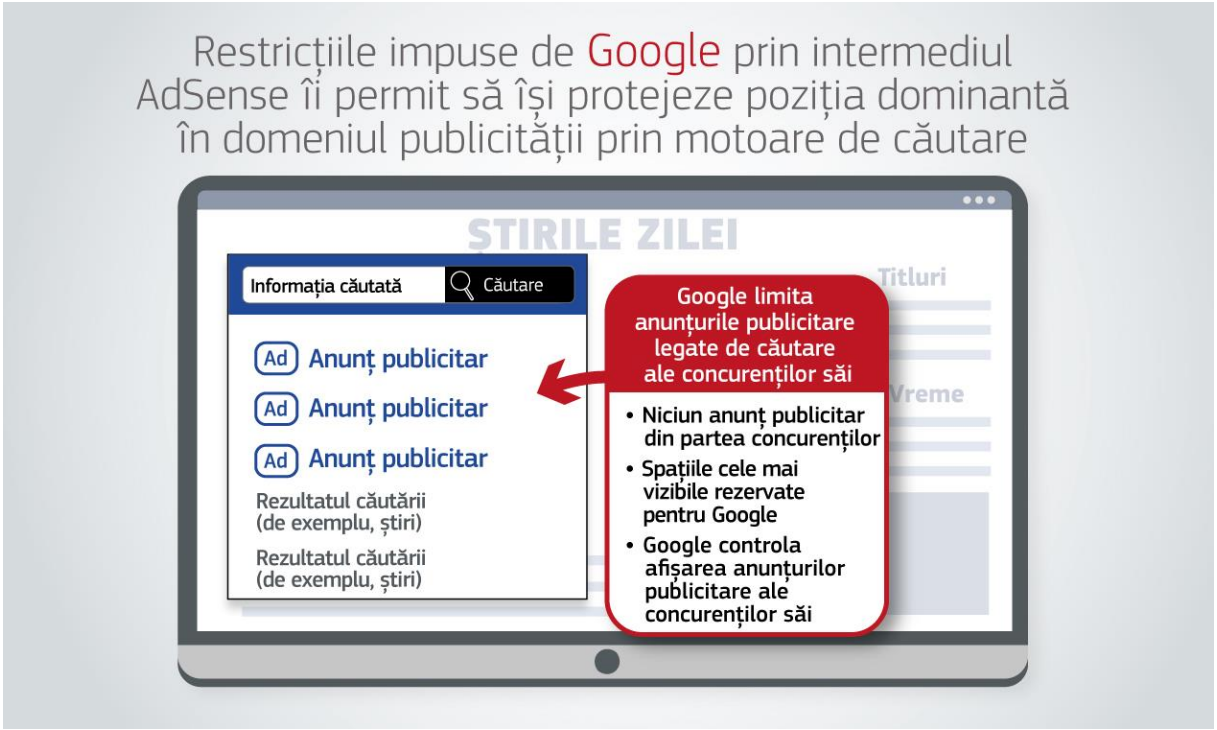
[28] Cazul AT.40411 – *Google Search (AdSense)*, decizia Comisiei din 20 martie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40411.

- din martie 2009, Google a început treptat să înlocuiască clauzele de exclusivitate cu așa-numitele clauze de „plasare premium”. Drept urmare, concurenții Google au fost împiedicați să-și plaseze anunțurile de publicitate în părțile cele mai accesate ale paginilor site-ului care conținea rezultatele căutărilor;
- începând cu luna martie 2009, Google a inclus, de asemenea, clauze care impuneau site-urilor să solicite aprobarea scrisă a Google înainte de schimbarea modului de afișare a oricăror anunțuri publicitare ale rivalilor. Acest lucru a permis Google să controleze gradul de atractivitate al anunțurilor publicitare realizate prin motoarele de căutare concurente.

Google a încetat practicile ilegale la câteva luni după ce Comisia a emis o comunicare privind obiecțiunile cu privire la acest caz, în iulie 2016. .

Practicile Google reprezintă un abuz de poziție dominantă pe piața online de intermediere a anunțurilor publicitare prin motoare de căutare, prin împiedicarea concurenței loiale. În egală măsură, comportamentul Google a încălcat dreptul consumatorilor europeni de acces la avantajele concurenței efective pe piața anunțurilor publicitare prin motoare de căutare online.

Poziția dominantă pe piață nu este, în sine, ilegală în conformitate cu normele UE antitrust, însă întreprinderile dominante au o responsabilitate specială de a nu abuza de poziția lor dominantă pe piață prin restrângerea concurenței, fie pe piața pe care sunt dominante, fie pe piețe separate.

Decizia Comisiei obligă Google să înceteze, pe cât posibil, comportamentul său ilegal, în măsura în care nu a făcut-o deja și să se abțină de la orice măsură care are același obiect sau efect sau unul echivalent. De asemenea, Google este pasibilă de acțiuni civile în despăgubire[29] care pot fi introduse în fața instanțelor din statele membre de orice persoană sau întreprindere afectată de comportamentul anticoncurențial al acesteia.

Anterior, în iunie 2017, Comisia amendase Google cu 2,42 miliarde EUR pentru că a abuzat de poziția sa dominantă ca motor de căutare, acordând un avantaj ilegal propriului serviciu de

[29] Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene (JO L 349, 5.12.2014, p. 1–19).

comparare a prețurilor[30], iar în iulie 2018, Comisia a amendat Google cu 4,34 miliarde EUR pentru practici ilegale privind dispozitivele mobile Android[31] în vederea consolidării poziției dominante a motorului de căutare Google. În aceste cazuri, inclusiv cel din martie 2019, Comisia Europeană a sancționat Google cu amenzi antitrust în valoare totală de 8,25 miliarde EUR.

La 17 iulie 2019, Comisia a deschis o investigație antitrust oficială pentru a evalua dacă utilizarea de către *Amazon*[32] a unor date sensibile de la comercianții cu amănuntul independenți care vând pe piața sa online încalcă normele UE în domeniul concurenței. Amazon oferă o piață pentru vânzătorii independenți și colectează continuu date despre activitatea respectivă de pe platforma sa. Pe baza constatării preliminare a Comisiei, se pare că Amazon utilizează informații sensibile din punct de vedere al concurenței despre vânzătorii din piața online și despre produsele și tranzacțiile acestora pe piață. Comisia investighează acordurile standard dintre Amazon și vânzătorii de pe piață, care permit ca prin intermediul activității de vânzare cu amănuntul a întreprinderii Amazon, aceasta să analizeze și să utilizeze datele vânzătorilor terți agregate din datele disponibile pe piața online a Amazon.

Norme UE antitrust care protejează concurența în materie de prețuri și o gamă de opțiuni mai bună pentru consumatori în domeniul comerțului electronic

Piața comerțului online, aflată în creștere rapidă, se ridica la peste 600 de miliarde EUR în Europa în 2019, mai mult de jumătate dintre europeni făcându-și cumpărăturile online. Comerțul electronic creează posibilități semnificative pentru consumatori, care pot avea acces la o gamă mai largă de bunuri și servicii și pot compara prețurile din toată Europa, precum și pentru întreprinderi, care pot face schimburi comerciale pe întreaga piață unică, cuprinzând peste 500 de milioane de persoane care utilizează un singur site web pe post de vitrină de magazin.

Rezultatele anchetei sectoriale a Comisiei privind comerțul electronic, publicate la 10 mai 2017[33], ca parte a Strategiei Comisiei privind piața unică digitală, au demonstrat o utilizare mai intensă a restricțiilor contractuale pentru a controla mai bine distribuția produselor. Prin urmare, asigurarea respectării efective a normelor în materie de concurență în acest domeniu este foarte importantă.

La 7 martie 2019, Comisia a fost de acord ca angajamentele oferite de *Disney*, *NBCUniversal*, *Sony Pictures*, *Warner Bros.* și *Sky*[34] să devină obligatorii din punct de vedere juridic în conformitate cu normele antitrust ale UE. Aceste angajamente abordează preocupările Comisiei legate de anumite clauze din contractele de licență în domeniul cinematografiei încheiate de aceste studiouri cu Sky UK, pentru televiziunea cu plată, în ceea ce privește geoblocarea.

La 5 aprilie 2019, Comisia a adresat companiei *Valve*, proprietarul celei mai mari platforme de distribuție de jocuri video pentru PC din lume, denumită Steam, și unui număr de cinci editori de jocuri video pentru PC, și anume *Bandai Namco*, *Capcom*, *Focus Home*, *Koch*

[30] Cazul AT.39740 – *Google search (Shopping)*, decizia Comisiei din 27 iunie 2017, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39740.
[31] Cazul AT.40099 – *Google Android*, decizia Comisiei din 18 iulie 2018, disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40099.
[32] Cazul AT.40462 – *Amazon Marketplace*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40462.
[33] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiry_final_report_ro.pdf și : https://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html.
[34] Cazul AT.40023 – Accesul transfrontalier la televiziunea cu plată, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40023.

Media și *ZeniMax*[35], o comunicare privind obiecțiunile vizând acorduri bilaterale potențial ilegale. Comisia și-a exprimat îngrijorarea că Valve și cei cinci editori de jocuri video pentru PC au convenit, cu încălcarea normelor antitrust ale UE, să utilizeze chei de activare geoblocate pentru a împiedica vânzările transfrontaliere. În plus, Comisia și-a exprimat îngrijorarea că patru editori de jocuri ar fi putut încălca normele UE în domeniul concurenței prin includerea restricțiilor contractuale la export în acordurile lor cu un număr de distribuitori, alții decât Valve.

Asigurarea respectării normelor antitrust în sectorul telecomunicațiilor

La 18 iulie 2019, Comisia a amendat *Qualcomm*[36] cu 242 de miliarde EUR pentru că a abuzat de poziția sa dominantă prin practicarea de prețuri de ruinare pe piața mondială a chipseturilor conforme cu sistemul universal de telecomunicații mobile (UTMS), standardul de a treia generație (3G), încălcând normele antitrust ale UE. Decizia a stabilit că, între jumătatea anului 2009 și jumătatea lui 2011, Qualcomm a furnizat anumite cantități din trei dintre chipseturile sale UMTS celor doi clienți al săi principali, Huawei și ZTE, la prețuri sub costurile de producție, cu scopul de a-și forța concurentul Icera să iasă de pe piață. Icera era o întreprindere nou-înființată cu sediul în Regatul Unit și principalul concurent al Qualcomm la acea vreme în segmentul de vârf al pieței chipseturilor UMTS. Amenda reprezintă 1,27 % din cifra de afaceri a Qualcomm în 2018 și vizează, în egală măsură, să descurajeze jucătorii de pe piață să se angajeze în astfel de practici anticoncurențiale în viitor.

La 7 august 2019, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile împotriva celor mai mari doi operatori din Cehia, *O2/CETIN* și *T-Mobile*[37], privind un acord de partajare a rețelelor între aceste părți. Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că acest acord specific de partajare a rețelei este anticoncurențial, deoarece este de natură să înlăture stimulentele celor doi operatori de telefonie mobilă de a-și îmbunătăți rețelele și serviciile în beneficiul consumatorilor. Analiza preliminară a Comisiei a fost conformă cu principiile aplicate de Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC) în poziția sa comună privind partajarea infrastructurii mobile, din 13 iunie 2019.[38]

La 16 octombrie 2019, Comisia a dispus ca *Broadcom*[39], cel mai important furnizor mondial de chipseturi utilizate pentru set-top boxuri pentru televizoare și modemuri, să înceteze aplicarea anumitor dispoziții cuprinse în acordurile cu șase dintre principalii săi clienți. Evaluarea Comisiei a concluzionat că, la prima vedere, Broadcom a abuzat de poziția sa dominantă pe pieţele sistemelor pe chipuri pentru (i) set-top boxuri pentru televizoare, (ii) modemuri cu fibră și (iii) modemuri xDSL, prin încheierea cu producătorii de set-top boxuri pentru televizoare și de modemuri, de acorduri care conțin prevederi ce conduc la exclusivitate. În plus, Comisia a concluzionat că, cel mai probabil, în lipsa măsurilor provizorii s-ar fi materializat un prejudiciu important și ireparabil la adresa concurenței. De asemenea, Comisia a concluzionat că este necesară o intervenție urgentă pentru a preveni marginalizarea concurenților sau obligarea acestora să părăsească piața. Măsurile provizorii se

[35] Cazurile AT.40413 – *Focus Home*, AT.40414 – *Koch Media*, AT.40420 – *ZeniMax*, AT.40422 – *Bandai Namco* și AT.40424 – *Capcom*. A se vedea, de asemenea: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2010_en.htm.

[36] Cazul AT.39711 – *Qualcomm (prețuri de ruinare)*, decizia Comisiei din 18 iulie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39711.

[37] Cazul AT.40305 – *Partajarea rețelelor – Republica Cehă,* disponibil la: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40305.

[38] A se vedea: https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/common_approaches_positions/8605-berec-common-position-on-infrastructure-sharing.

[39] Cazul AT.40608 – *Broadcom*, disponibil la: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40608.

aplică ori pe o perioadă de trei ani sau până la data adoptării unei decizii finale pe fond cu privire la comportamentul Broadcom sau până la închiderea anchetei efectuate de Comisie cu privire la acest comportament, în funcție de care dintre aceste date survine prima. Ancheta pe fond în acest caz este încă în desfășurare. Măsurile provizorii constituie unul dintre instrumentele puse la dispoziția Comisiei prin Regulamentul nr. 1/2003, dar nu au fost utilizate în ultimii 18 ani înainte de acest caz.

Prin intermediul unei decizii privind măsurile provizorii, Comisia poate dispune ca o întreprindere să înceteze un anumit comportament pe parcursul desfășurării unei anchete. Pe durata unei anchete se pot impune măsuri provizorii pentru a se evita provocarea unui prejudiciu grav și ireparabil pieței prin presupusul comportament anticoncurențial, care nu ar putea fi remediat prin adoptarea măsurii finale într-o anchetă a Comisiei. Măsurile provizorii sunt considerate, în general, măsuri excepționale, din cauza sarcinii impuse unei întreprinderi în cazul căreia încă nu s-a constatat că încalcă normele în vigoare. În cele mai multe cazuri, o decizie de interdicție cu ordin de încetare sau măsuri reparatorii este suficientă pentru a restabili condițiile concurențiale.

Examinarea concentrărilor economice în sectorul telecomunicațiilor și al mass-media

În sectorul telecomunicațiilor, Comisia a aprobat, la 15 iulie 2019, achiziționarea *DNA* de către *Telenor*.[40] DNA furnizează servicii de comunicații mobile și fixe, servicii de internet în bandă largă și servicii de distribuție TV în Finlanda, în timp ce Telenor este activă pe piața serviciilor mobile și fixe de telecomunicații și a serviciilor de distribuție TV în regiunea nordică. Au existat suprapuneri foarte limitate între activitățile întreprinderilor și, după fuziune, rămân jucători puternici pe piață. În plus, Comisia a aprobat, la 18 iulie 2019, după o investigație aprofundată, achiziționarea de către *Vodafone* a *activității de furnizare a serviciilor prin cablu a Liberty Global* în Cehia, Germania, Ungaria și România.[41] Aprobarea este condiționată de respectarea deplină a unui pachet de angajamente oferit de Vodafone.

În sectorul mass-media, la 12 noiembrie 2019, Comisia a autorizat achiziționarea de către *Telia* a întreprinderii *Bonnier Broadcasting*[42]. În urma unei investigații aprofundate, Comisia și-a exprimat îngrijorarea că tranzacția ar fi redus semnificativ concurența în Finlanda și Suedia. Aprobarea este condiționată de respectarea deplină a angajamentelor oferite de Telia.

Asigurarea respectării normelor privind ajutoarele de stat în cazul rețelelor în bandă largă

Infrastructura digitală este un motor important al digitalizării, de aceea este esențial ca infrastructura corespunzătoare de bandă largă să poată răspunde noilor nevoi privind calitatea, capacitățile și vitezele digitale foarte ridicate. „Comunicarea privind gigabiții” din 2016 a Comisiei[43] identifică rețelele cu capacitate foarte mare drept una dintre prioritățile sale strategice. Finanțarea publică este necesară, în egală măsură, pentru a asigura faptul că zonele rurale, îndepărtate și alte zone insuficient deservite pot beneficia de noile tehnologii, astfel încât nicio zonă și niciun cetățean să nu rămână în urmă. În același timp, investițiile private nu ar trebui să fie eliminate, iar denaturarea concurenței trebuie să fie limitată la minimum.

În 2019, Comisia a aprobat diferite scheme în bandă largă în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat. Acestea au vizat, în Grecia, o schemă de vouchere de 50 de

[40] Cazul M.9370 – *Telenor/DNA*, decizia Comisiei din 15 iulie 2019. A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9370.
[41] Cazul M.8864 – *Vodafone/Certain Liberty Global Assets*, decizia Comisiei din 18 iulie 2019. A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8864.
[42] Cazul M.9064 – *Telia Company/Bonnier Broadcasting Holding*, decizia Comisiei din 12 noiembrie 2019. A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9064.
[43] A se vedea: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-connectivity-competitive-digital-single-market-towards-european-gigabit-society.

milioane EUR pentru servicii mai rapide în bandă largă[44], în Irlanda, un sprijin public în valoare de 2,6 miliarde EUR pentru Planul național irlandez de bandă largă[45], în Spania, o schemă de 400 milioane EUR pentru rețele în bandă largă de mare viteză[46]; iar în Germania, aprobarea, în Bavaria, a unui sistem de rețele în bandă largă de capacitate foarte mare, în urma unui proiect-pilot anterior privind gigabiții implicând șase municipalități bavareze și aprobat de Comisie în decembrie 2018[47].

4. Politica în domeniul concurenței în sprijinul obiectivelor UE privind energia cu emisii reduse de dioxid de carbon și mediul

În decembrie 2019, Comisia a adoptat Comunicarea „Pactul ecologic european", care prezintă inițiativele politice pentru a ajunge la zero emisii nete de gaze cu efect de seră până în 2050 și pentru a soluționa provocările legate de mediu[48]. Politica în domeniul concurenței, la fel ca toate celelalte politici ale Comisiei, va contribui la îndeplinirea acestor obiective ambițioase. Într-adevăr, în cursul anului 2019, Comisia a lansat „verificarea adecvării" care vizează orientările privind mediul și energia și a continuat evaluarea orientărilor sale privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2012 (Orientările privind ETS)[49] în vederea pregătirii pentru revizuirea acestora pentru a garanta că acestea sunt adaptate la noua schemă UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru 2021-2030[50]. „Verificarea adecvării" pachetului de modernizare a ajutoarelor de stat se realizează în vederea pregătirii pentru o revizuire a orientărilor relevante în lumina obiectivelor de politică ale Pactului verde european până în 2021.

Ajutoarele de stat susțin obiectivul ambițios de reducere la zero a poluării și utilizarea eficientă a resurselor

În 2019, Comisia a aprobat un sprijin public suplimentar în valoare de 195 de milioane EUR până la sfârșitul anului 2022 pentru autobuze electrice și infrastructura de încărcare din Germania[51]. În plus, Comisia a aprobat un sprijin public în valoare de 430 de milioane EUR pentru modernizarea autovehiculelor diesel utilizate în municipalități în care s-au depășit limitele pentru emisiile de oxid de azot în 2017[52]. Ambele tipuri de măsuri sunt în

[44] Cazul SA.49935 – *Proiectul Superfast Broadband (SFBB) – Grecia*, decizia Comisiei din 7 ianuarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_49935.
[45] Cazul SA.54472 – *Planul național în materie de bandă largă – IE*, decizia Comisiei din 15 noiembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54472.
[46] Cazul SA.53925 – *Schema de bandă largă pentru zone albe și gri ale rețelei NGA – Spania*, decizia Comisiei din 10 decembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53925.
[47] Cazul SA.54668 – *Schema privind gigabiții din Bavaria – DE*, decizia Comisiei din 29 noiembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54668.
[48] Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, *Pactul ecologic european*, COM/2019/640 final. A se vedea: https://ec.europa.eu/info/publications/communication-european-green-deal_en.
[49] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares2018-6600267_ro.
[50] Directiva (UE) 2018/410 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1814, JO L 76, 19.3.2018, p. 3–27.
[51] Majorare bugetară și prelungirea schemei SA.48190 Germania – *Schema de sprijin pentru achiziționarea de autobuze electrice pentru transportul public urban*, decizia Comisiei din 26 februarie 2018, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48190.
[52] SA.53054 – *Schema de modernizare a vehiculelor municipale grele*, SA.53055 – *Schema de modernizare a vehiculelor comerciale grele* și SA.53056 – *Schema de modernizare a vehiculelor comerciale și municipale ușoare*. Germania a notificat o modificare a acestor scheme, pe care Comisia a aprobat-o la 25 octombrie 2019 în

concordanță cu obiectivele UE în materie de mediu, precum și cu strategia europeană pentru mobilitate cu emisii scăzute, și cu sprijinul său pentru trecerea la vehicule cu emisii zero în orașe și pentru crearea unei piețe pentru astfel de vehicule.

De asemenea, Comisia a aprobat o schemă în Republica Cehă[53] de acordare a unui ajutor instalațiilor care generează energie electrică din căldura reziduală și din gazele miniere. Schema contribuie la utilizarea eficientă a resurselor prin reducerea consumului de surse de energie primară utilizate pentru producerea energiei electrice.

La 25 noiembrie 2019, Comisia a aprobat 93,8 milioane EUR pentru a sprijini construcția și exploatarea unei instalații de cogenerare cu eficiență ridicată în Bulgaria[54]. Instalația va produce căldură și energie electrică folosind combustibilul obținut din deșeurile municipale nereciclabile.

La 28 ianuarie 2019, Comisia a aprobat un ajutor pentru investiții în valoare de 36 de milioane EUR destinat întreprinderii chimice *LG Chem*[55] pentru o nouă fabrică de baterii pentru autovehicule electrice în Polonia. Se preconizează că noua fabrică va furniza baterii pentru mai mult de 80 000 de autovehicule electrice pe an și va crea peste 700 de locuri de muncă directe, contribuind la dezvoltarea regiunii Dolnośląskie, fără a afecta însă concurența. Acest proiect nu ar fi putut fi realizat fără finanțare publică.

Ajutoare de stat în sprijinul energiei din surse regenerabile

Obiectivul controlului ajutoarelor de stat este de a maximiza beneficiile de mediu, sociale și economice din fondurile publice limitate, prin reducerea la minim a costurilor pentru stat, industrie și consumatori, prin asigurarea că banii publici nu elimină cheltuielile private, precum și prin contribuția la condiții de concurență echitabile pe piața unică. În 2019, Comisia a continuat să aprobe scheme de ajutor de stat care să permită statelor membre să își îndeplinească obiectivele în materie de eficiență energetică și să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon în conformitate cu obiectivele de mediu ale UE.

La 14 iunie 2019, Comisia a aprobat un sprijin de 5,4 miliarde EUR pentru producția de energie electrică din surse regenerabile în Italia[56], pentru a ajuta acest stat să își atingă obiectivele în materie de energie din surse regenerabile. Schema va sprijini producția de energie electrică din surse regenerabile, precum energia eoliană terestră, energia solară fotovoltaică, energia hidroelectrică și din gaze de canalizare și va fi aplicabilă până în 2021.

La 26 iulie 2019, Comisia a aprobat sprijin pentru șase parcuri eoliene offshore în Franța[57].

---

ceea ce privește SA.55230, SA.55231 și, respectiv, SA.55232. Modificarea a introdus, printre altele, un concept mai flexibil al municipalităților eligibile.

[53] Cazul SA.35179 – Republica Cehă – *Promovarea energiei electrice din surse secundare*, decizia Comisiei din 26 septembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_35179

[54] Cazul SA.54042 – *Proiectul din Sofia: de la deșeuri la energie electrică/unitate de cogenerare cu recuperarea energiei din RDF-Bulgaria*, decizia Comisiei din 25 noiembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54042.

[55] Cazul SA.47662 *LIP – Ajutor pentru LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o.*, decizia Comisiei din 28 ianuarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_47662.

[56] Cazul SA.53347 Italia – *Sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile 2019-2021*, decizia Comisiei din 14 iunie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53347 .

[57] Cazul SA.45274 *Franța – Parcul eolian offshore din Courseulles*, decizia Comisiei din 26 iulie 2019, SA.45275 *Franța – Parcul eolian offshore din Fécamp*, decizia Comisiei din 26 iulie 2019, SA.45276 *France – Parcul eolian offshore din Saint-Nazaire*, decizia Comisiei din 26 iulie 2019, SA.47246 *Franța – Parcul eolian offshore din Insulele Yeu et Noirmoutier*, decizia Comisiei din 26 iulie 2019, SA.47247 *Franța – Parcul eolian*

Construcția urmează să înceapă anul acesta iar instalațiile ar trebui să fie operaționale începând din 2022. Măsurile de sprijin vor ajuta Franța să își crească ponderea de energie electrică produsă din surse regenerabile pentru a-și îndeplini obiectivele climatice, în conformitate cu obiectivele de mediu ale UE[58].

Reglementările și politica în domeniul concurenței conlucrează pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie pentru cetățenii și întreprinderile din Europa

Mecanismele de asigurare a capacității constau în măsuri luate de statele membre pentru a garanta că oferta poate răspunde cererii de energie electrică pe termen mediu și lung. Acestea sunt concepute pentru a acoperi lacunele preconizate în materie de capacitate și pentru a asigura securitatea aprovizionării. Este important ca modul de concepere a mecanismelor de asigurare a capacității să evite denaturarea concurenței, întrucât, în caz contrar, ar putea duce la creșterea prețurilor la energie electrică pentru consumatori, ar putea oferi avantaje necuvenite anumitor operatori din sectorul energetic sau ar putea împiedica fluxurile de energie electrică peste granițele UE.

În același timp, mecanismele de asigurare a capacității nu pot înlocui reformele pieței energiei electrice la nivel național și european. Noul regulament privind piața energiei electrice[59] obligă statele membre care intenționează să introducă mecanisme de asigurare a capacității să prezinte un plan de reformă a pieței pentru a soluționa deficiențele de reglementare și de altă natură care subminează stimulentele pentru investiții în sectorul energiei electrice. Regulamentul va împiedica, de asemenea, participarea capacităților de producție cu niveluri ridicate de emisii la mecanismele de asigurare a capacității.

În 2019, Comisia a emis două decizii referitoare la mecanismele de asigurare a capacității din Italia[60] și Regatul Unit (în urma unei investigații aprofundate)[61], care iau deja în considerare dispozițiile regulamentului privind piața de energie electrică în ceea ce privește mecanismele de asigurare a capacității.

Investigarea potențialelor carteluri care împiedică utilizarea tehnologiilor inovatoare

Orientările Comisiei privind acordurile de cooperare orizontală explică, printre altele, formele de cooperare între întreprinderi care vizează îmbunătățirea calității produselor și inovarea, care nu ridică îngrijorări în ceea ce privește legislația UE privind concurența. Este ilegal ca întreprinderile să încheie o înțelegere care să submineze concurența în materie de calitate și inovare. La 5 aprilie 2019, Comisia a trimis întreprinderilor *BMW*, *Daimler* și *Volkswagen Group* (Volkswagen, Audi, Porsche)[62] o comunicare privind obiecțiunile, informându-le despre opinia sa preliminară conform căreia acestea au încălcat normele antitrust ale UE din 2006 până în 2014, printr-o coluziune în vederea restrângerii concurenței în domeniul dezvoltării tehnologiei pentru curățarea emisiilor autoturismelor care funcționează cu benzină și motorină. Conform opiniei preliminare a Comisiei, comportamentul producătorilor de

---

offshore din Dieppe, decizia Comisiei din 26 iulie 2019, și SA.48007, *France - Parcul eolian offshore din Saint-Brieuc,* decizia Comisiei din 26 iulie 2019. A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_4749.

[58] A se vedea: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024.

[59] Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, JO L 158, 14.6.2019, p. 54.

[60] Cazul SA.53821 – *Modificarea mecanismului italian de asigurare a capacității*, decizia Comisiei din 14 iunie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53821.

[61] SA.35980 – *Mecanismul Regatului Unit de asigurare a capacității*, decizia Comisiei din 24 octombrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_35980.

[62] Cazul AT.40178 – *Emisiile generate de autovehicule*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40178.

automobile a vizat restrângerea concurenței în materie de inovare în cazul a două sisteme de curățare a emisiilor și s-ar putea ca acest comportament să fi privat consumatorii de posibilitatea de a cumpăra autoturisme mai puțin poluante, în pofida tehnologiei aflate la dispoziția producătorilor.

5. Protejarea concurenței în industria prelucrătoare

Aplicarea normelor în domeniul concurenței în industria prelucrătoare asigură faptul că firmele pot concura în condiții echitabile și de egalitate pe piața unică. În plus, aplicarea ajutorului de stat orientează fondurile publice către cercetare, formare și eficiență energetică. Doar întreprinderile inovatoare cu planuri de afaceri durabile pot livra bunuri și servicii inteligente la prețuri competitive pentru consumatorii și întreprinderile din UE. Prin îmbunătățirea eficienței și a competitivității pe termen lung a întreprinderilor din UE pe piața unică, acestea dobândesc capacitatea de a concura pe piața mondială.

Decizii privind concentrările economice și investigații în industriile de bază în cazul cărora există obstacole importante la intrarea pe piață

Controlul concentrărilor economice în UE contribuie la asigurarea faptului că întreprinderile active pe piața unică pot concura în condiții echitabile și de egalitate. Tranzacțiile notificate care pot denatura semnificativ concurența sunt supuse controlului atent din partea Comisiei. În evaluarea sa, Comisia ia în considerare eficiența generată de concentrările economice, care poate avea un impact pozitiv asupra costurilor, inovării și altor aspecte, cu condiția ca această eficiență să fie verificabilă, specifică concentrării economice, iar efectele ei benefice să poată fi resimțite de consumatori. În cazul în care există preocupări în materie de concurență, întreprinderile implicate în concentrarea economică au posibilitatea de a anula aceste preocupări prin oferirea unor angajamente. În cazul în care nu se constată angajamente adecvate și suficiente sau nu se convine asupra acestora, Comisia interzice tranzacția. În ultimii zece ani, Comisia a aprobat peste 3 000 de concentrări economice, dintre acestea peste 90 % fiind aprobate necondiționat. Comparativ, în aceeași perioadă, Comisia a blocat doar zece concentrări economice, dintre care trei în 2019.

Industriile de bază, cea prelucrătoare și cea a bunurilor de consum, au continuat să dețină o pondere substanțială în ceea ce privește eforturile Comisiei de aplicare a normelor în domeniul concurenței în 2019.

La 6 februarie 2019, Comisia a interzis întreprinderii Siemens să realizeze achiziția propusă a întreprinderii Alstom[63] în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice. Siemens și Alstom, ambele întreprinderi de top în industria feroviară, nu au oferit măsuri reparatorii suficiente pentru a răspunde pe termen lung preocupărilor Comisiei.

Concentrarea economică Siemens/Alstom: protejarea operatorilor feroviari și a pasagerilor

Trenurile și echipamentele de semnalizare aferente acestora sunt esențiale pentru transportul din Europa. Ambele întreprinderi, Siemens (Germania) și Alstom (Franța), sunt lideri mondiali în transportul feroviar, iar tranzacția propusă ar fi combinat principalii doi dintre cei mai importanți furnizori de material rulant (trenuri) și de soluții de semnalizare din Spațiul Economic European (SEE) nu numai ca dimensiune a operațiunilor combinate, dar și ca amprentă geografică. De asemenea, ambele întreprinderi dețin poziții fruntașe la nivel mondial.

În evaluarea sa aprofundată, Comisia a considerat că, fără suficiente măsuri reparatorii, concentrarea economică ar fi afectat concurența pe mai multe piețe ale sistemelor de semnalizare feroviare și pe piața trenurilor de foarte mare viteză. Aceasta ar fi creat un lider de piață incontestabil pe mai multe

[63] Cazul M.8677 – *Siemens/Alstom*, decizia Comisiei din 6 februarie 2019, disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8677.

piețe ale soluțiilor de semnalizare feroviare și un jucător dominant pe piața trenurilor de foarte mare viteză din SEE. Pe toate piețele relevante în care au fost identificate probleme în materie de concurență, presiunea concurențială din partea concurenților rămași nu ar fi fost suficientă pentru a asigura concurența efectivă. De asemenea, în cadrul investigației sale, Comisia a analizat cu atenție peisajul concurențial din restul lumii și a considerat că este puțin probabil să intre noi concurenți în viitorul apropiat, inclusiv noi potențiali furnizori chinezi, pe piața materialului rulant de mare viteză sau pe piețele soluțiilor de semnalizare din SEE, pentru care au fost identificate preocupări în materie de concurență.

Siemens și Alstom au oferit măsuri reparatorii insuficiente pentru a răspunde preocupărilor Comisiei în materie de concurență. Participanții pe piață, consultați de Comisie pentru a-și prezenta opiniile asupra măsurilor reparatorii propuse, au oferit *feedback* negativ, confirmând evaluarea Comisiei.

În lipsa unor măsuri reparatorii adecvate care să răspundă preocupările sale în materie de concurență în ceea ce privește piața materialului rulant de foarte mare viteză și piața sistemelor de semnalizare feroviare, Comisia a concluzionat că această concentrare economică ar fi dus la prețuri mai mari, la un număr redus de furnizori și la mai puține produse inovatoare, în defavoarea operatorilor feroviari, a administratorilor infrastructurii feroviare și, în cele din urmă, a milioanelor de europeni care folosesc transportul feroviar în fiecare zi pentru a merge la serviciu sau pentru a călători în scop recreațional. Prin urmare, aceasta a interzis tranzacția propusă.

Totodată, la 6 februarie 2019, în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice, Comisia a interzis proiectul întreprinderii *Wieland* de achiziționare a întreprinderii *Aurubis Rolled Products* și a participației întreprinderii Aurubis în *Schwermetall*.[64]. Printre preocupările Comisiei se numărau concurența redusă și creșterea prețurilor la produsele din cupru laminat utilizate de producătorii europeni. Un număr mare de clienți industriali europeni și-au exprimat, de asemenea, îngrijorarea atât cu privire la accesul la benzile prelaminate produse de Schwermetall, cât și la creșterea prețurilor la produsele laminate. Wieland și Aurubis erau doi dintre cei mai mari trei producători de produse din cupru laminat din Europa. Dacă concentrarea economică ar fi fost finalizată, Wieland ar fi devenit actorul dominant pe piața produselor din cupru laminat, cu o cotă de piață în Europa de peste 50 %,

[64] Cazul M.8900 – *Wieland/Aurubis Rolled Products/Schwermetal*, decizia Comisiei din 6 februarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8900.

având un singur concurent, cu o cotă de piață de peste 10 %. Întrucât Wieland nu era dispusă să răspundă efectiv preocupărilor exprimate, Comisia a interzis tranzacția propusă.

În industria materialelor plastice, la 18 ianuarie 2019, în urma unei investigații aprofundate, Comisia a aprobat achiziționarea activității legate de poliamidă (nailon) a întreprinderii *Solvay* de către *BASF*[65], sub rezerva cesionării majorității activelor relevante ale Solvay în SEE. Comisia a identificat riscul că tranzacția, astfel cum a fost notificată, era de natură să fi determinat prețuri mai mari și/sau mai puține resurse disponibile în lanțul valoric al nailonului 6,6, precum și prețuri mai mari pentru clienții finali. Printre produsele din nailon 6,6 se numără materialele plastice de specialitate utilizate în industria auto, electronică sau a construcțiilor. Acestea sunt adesea utilizate ca înlocuitori pentru piese metalice mai grele și pentru a genera economii în materie de energie. La 25 noiembrie 2019, Comisia a aprobat achiziționarea activității cesionate de către *Domo Chemicals*.[66]

La 11 iunie 2019, în temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice, Comisia a interzis asocierea în participațiune dintre *Tata Steel* și *ThyssenKrupp*[67], care ar fi combinat activitățile de produse plate din oțel nealiat și cele de oțel electric ale întreprinderilor ThyssenKrupp și Tata Steel în SEE. ThyssenKrupp, al doilea cel mai mare producător de produse plate din oțel nealiat din SEE, și Tata Steel, al treilea ca mărime, sunt, de asemenea, producători importanți de oțel cu acoperire metalică și de oțel laminat pentru aplicații pentru ambalaje și de produse plate din oțel carbon galvanizat pentru industria autovehiculelor. Preocupările Comisiei au avut în vedere concurența redusă (mai puține opțiuni pentru clienții produselor din oțel) și creșterea prețurilor pentru diferite tipuri de oțel. Părțile nu au oferit soluții corespunzătoare pentru a răspunde acestor preocupări. De asemenea, Comisia a solicitat opiniile participanților pe piață cu privire la soluțiile propuse, iar *feedbackul* acestora a fost negativ. Drept urmare, Comisia a interzis tranzacția propusă.

La 1 octombrie 2019, în urma unei investigații amănunțite, Comisia a aprobat achiziționarea jucătorului din sectorul produselor din aluminiu, *Aleris*, de către rivalul său *Novelis*[68], sub rezerva unor condiții. Comisia era îngrijorată cu privire la faptul că tranzacția ar fi dus la creșterea prețurilor pentru clienții europeni de table de aluminiu pentru industria auto, care sunt utilizate la fabricarea autoturismelor și cu scopul de a reduce consumul de combustibil și emisiile. Pentru a răspunde preocupărilor Comisiei, întreprinderile s-au oferit să cesioneze întreaga activitate a Aleris care vizează tablele de aluminiu pentru industria auto în Europa, inclusiv uzina de producție din Belgia. Cesiunea include activele din cercetare și dezvoltare, precum și finanțarea unei investiții pentru îmbunătățirea în continuare a capacităților sale. Având în vedere că cesiunea propusă ar elimina întreaga suprapunere creată de tranzacția din Europa în sectorul tablelor de aluminiu pentru industria auto, Comisia a ajuns la concluzia că tranzacția, astfel cum a fost modificată prin angajamente, nu ar mai ridica probleme în materie de concurență. Aprobarea este condiționată de respectarea deplină a angajamentelor.

De asemenea, Comisia a deschis investigații amănunțite privind diferitele concentrări economice propuse în industria prelucrătoare. Deschiderea investigațiilor amănunțite nu aduce atingere rezultatului acestora. La 4 octombrie 2019, Comisia a deschis o investigație

[65] Cazul M.8674 – *BASF/Solvay's EP and P&I Business*, decizia Comisiei din 18 ianuarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8674.
[66] Cazul M.9553 – *Domo Investment Group/Solvay Performance Polyamides Business in the EEA*, decizia Comisiei din 25 noiembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9553.
[67] Cazul M.8713. *Tata Steel/Thyssenkrupp/JV*, decizia Comisiei din 11 iunie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8713.
[68] Cazul M.9076 – *Novelis/Aleris*, decizia Comisiei din 1 octombrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9076.

aprofundată pentru a evalua propunerea de creare a două asocieri în participație de către producătorii de avioane *Boeing* și *Embraer*[69], în conformitate cu Regulamentul privind concentrările economice. Temerea Comisiei a fost că tranzacția poate determina prețuri mai mari și mai puține opțiuni în ceea ce privește aeronavele comerciale.

În plus, la 30 octombrie 2019, Comisia a deschis o investigație aprofundată pentru a stabili dacă propunerea de achiziționare a *Chantiers de l'Atlantique* de către *Fincantieri*[70] ar putea reduce semnificativ concurența efectivă. Ambele întreprinderi de construcții navale sunt lideri mondiali pe o piață deja concentrată și cu capacitate limitată.

Mai mult, la 17 decembrie 2019, Comisia a deschis o investigație aprofundată pentru a evalua propunerea de achiziționare a *Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering CO., Ltd (DSME)* de către un alt grup de construcții navale, *Hyundai Heavy Industries Holdings (HHIH)*[71], în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice. Comisia este îngrijorată că această concentrare economică ar putea reduce concurența pe diverse piețe de construcții de nave de marfă la nivel mondial. Construcția navelor de marfă este o industrie importantă pentru UE. Întreprinderile europene de transport maritim sunt clienți importanți ai DSME și ai HHIH și reprezintă 30 % din cererea de nave de marfă la nivel mondial.

Normele UE privind ajutoarele de stat contribuie la stimularea inovării

În iunie 2014, Comisia a adoptat o comunicare cu privire la proiecte importante de interes european comun (PIIEC), stabilind criterii pe baza cărora statele membre pot sprijini proiecte transnaționale de semnificație strategică pentru UE[72]. Comunicarea clarifică normele privind compatibilitatea, astfel încât să faciliteze cooperarea dintre statele membre pentru proiecte care contribuie în mod clar la creștere economică, la durabilitate, la crearea de locuri de muncă și la competitivitatea UE. Cadrul impune, de asemenea, angajamente care să asigure diseminarea la scară extinsă a noilor cunoștințe în întreaga UE, precum și o evaluare detaliată a concurenței pentru a reduce la minimum orice denaturare nejustificată. Cadrul PIIEC completează alte norme privind ajutoarele de stat, cum ar fi Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA)[73] și Cadrul de cercetare, dezvoltare și inovare[74], care permit, de asemenea, sprijinul pentru proiecte inovatoare, asigurând, în același timp, că potențialele denaturări ale concurenței sunt limitate.

În decembrie 2018, Comisia a constatat că un proiect integrat notificat în comun de Franța, Germania, Italia și Regatul Unit pentru cercetare și inovare în domeniul microelectronicii, o tehnologie generică esențială, este în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat și contribuie la un interes european comun[75]. Cele patru state membre vor asigura fonduri de până la 1,75 miliarde EUR pentru acest proiect care are ca scop deblocarea unei investiții private suplimentare de 6 miliarde EUR.

---

[69] Cazul M.9097 *Boeing/Embraer*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9097. La 25 aprilie 2020, Boeing a reziliat acordul de înființare a asocierii în participație cu Embraer.

[70] Cazul M.9162 – *Fincantieri/Chantiers De L'Atlantique*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9162.

[71] Cazul M.9343 – *Hyundai Heavy Industries Holdings/Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9343.

[72] În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

[73] A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html.

[74] Comunicarea Comisiei - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare, JO C 198, 27.6.2014, p. 1-29.

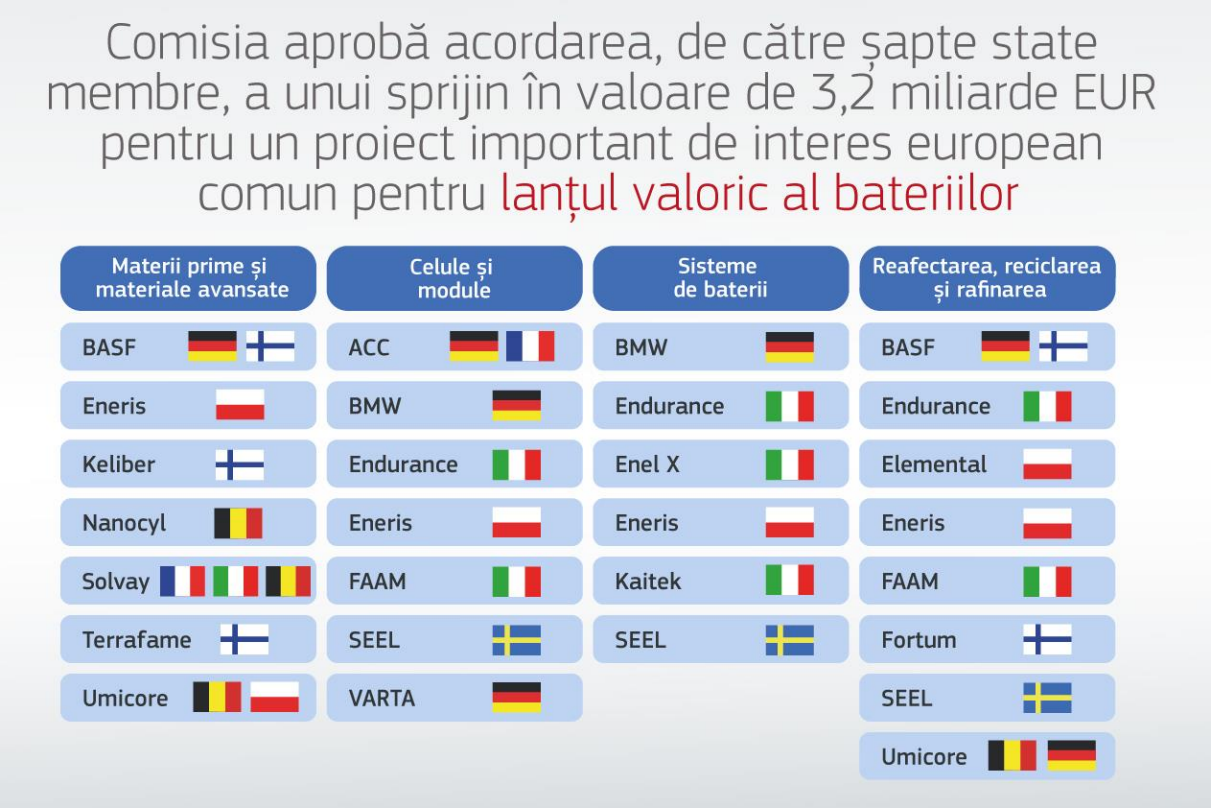
[75] Cazurile SA.46705 (Franța), SA.46578 (Germania), SA.46595 (Italia) și SA.46590 (Regatul Unit). A se vedea, de asemenea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_6862.

În decembrie 2019, un al doilea proiect, privind bateriile, a urmat acestui prim proiect PIIEC. Producția de baterii este de interes strategic pentru economia și societatea europeană, datorită potențialului său în ceea ce privește mobilitatea curată, energia, durabilitatea și competitivitatea.

Proiectele importante de interes european comun: susținerea tuturor segmentelor lanțului valoric din sectorul bateriilor

În decembrie 2019, Comisia a aprobat un al doilea proiect important de interes european comun, notificat în comun de Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Polonia și Suedia, pentru a sprijini cercetarea și inovarea în domeniul prioritar european comun al bateriilor[76]. Cele șapte state membre vor oferi finanțări în valoare de aproximativ 3,2 miliarde EUR în următorii ani, preconizându-se deblocarea de investiții private suplimentare de 5 miliarde EUR.

Finalizarea proiectului total este planificată pentru 2031 (cu termene diferite pentru fiecare subproiect). Proiectul va implica 17 participanți direcți, în mare parte actori industriali, inclusiv întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri).

Proiectul face parte din „Alianța europeană pentru baterii”, un demers al Comisiei, al statelor membre interesate și al actorilor industriali care au adoptat un plan de acțiune strategic privind bateriile în mai 2018.

6. Asigurarea unor condiții de concurență echitabile în domeniul impozitării

Asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi, astfel încât acestea să concureze pe baza meritelor lor inclusiv în domeniul impozitării, crește încrederea în piața unică. Statele membre nu pot acorda avantaje fiscale grupurilor multinaționale care nu sunt disponibile și pentru alte întreprinderi (adesea întreprinderi locale), deoarece acestea ar

[76] Cazurile SA.54793 (Belgia), SA.54801 (Germania), SA.54794 (Franța), SA.54806 (Italia), SA.54808 (Polonia), SA.54796 (Suedia) și SA.54809 (Finlanda). A se vedea, de asemenea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6705.

denatura grav concurența. În plus, acest lucru ar priva bugetul general și contribuabilii UE de fondurile foarte necesare pentru combaterea schimbărilor climatice, pentru construirea infrastructurii și pentru a investi în inovare.

La 24 septembrie 2019, Tribunalul a pronunțat primele hotărâri privind deciziile Comisiei prin care aceasta a constatat că soluțiile fiscale anticipate acordate întreprinderilor *Starbucks*[77] și *Fiat*[78] au constituit ajutor de stat. În cauza Fiat, Tribunalul a confirmat decizia Comisiei din 21 octombrie 2015[79], fiind de acord că aceasta a aplicat corect normele sale privind ajutoarele de stat pentru a evalua dacă există un avantaj ilegal și nu a căutat să armonizeze normele fiscale generale. De asemenea, Tribunalul a fost de acord cu constatarea Comisiei potrivit căreia soluția fiscală din Luxemburg a fost selectivă, nefiind, astfel, disponibilă pentru toate întreprinderile. În cauza Starbucks, Tribunalul a anulat decizia Comisiei din 21 octombrie 2015[80], concluzionând că aceasta nu a putut să demonstreze existența unui avantaj în favoarea întreprinderii. În ambele cauze, Tribunalul a avizat abordarea Comisiei în ceea ce privește utilizarea normelor privind ajutoarele de stat în cazurile fiscale.

Comisia continuă să lupte împotriva avantajelor fiscale selective

În 2019, Comisia a continuat să examineze măsurile agresive de planificare fiscală în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat și să evalueze dacă acestea au ca rezultat ajutoare de stat ilegale.

La 2 aprilie 2019, Comisia a ajuns la concluzia că Regatul Unit a oferit avantaje fiscale ilegale anumitor întreprinderi multinaționale, acordându-le o scutire de la un set de norme împotriva evitării obligațiilor fiscale cunoscute sub numele de norme privind *societățile străine controlate* (SSC)[81].

La 10 ianuarie 2019, Comisia a deschis o investigație aprofundată pentru a examina dacă este posibil ca soluțiile fiscale acordate de Țările de Jos în favoarea întreprinderii *Nike*[82] să fi oferit acesteia un avantaj necuvenit față de concurenții săi, încălcând normele UE privind ajutoarele de stat. Investigația oficială a Comisiei se referă la tratamentul fiscal aplicat în Țările de Jos în cazul a două întreprinderi din grupul Nike. Din 2006 până în 2015, autoritățile fiscale neerlandeze au emis soluții fiscale prin care au avizat o metodă de calcul al redevențelor. Drept urmare, aceste întreprinderi din grup au fost impozitate doar pentru o marjă operațională limitată pe baza vânzărilor. Comisia este îngrijorată de faptul că este posibil ca plățile redevențelor avizate prin soluții fiscale să nu reflecte realitatea economică. Acestea par a fi mai mari decât cele pe care le-ar fi agreat întreprinderile independente care negociază în condiții de piață, în conformitate cu principiul concurenței depline.

---

[77] Cauzele conexate T-760/15 și T-636/16, Regatul Țărilor de Jos și alții/Comisia Europeană, hotărârea din 24 septembrie 2019, ECLI:EU:T:2019:669.
[78] Cauzele conexate T-755/15 and T-759/15, Marele Ducat al Luxemburgului și Fiat Chrysler Finance Europe/Comisia Europeană, hotărârea din 24 septembrie 2019, ECLI:EU:T:2019:670.
[79] Cazul SA.38375 – *Ajutorul de stat acordat de Luxemburg întreprinderii Fiat*, decizia Comisiei din 21 octombrie 2015, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38375.
[80] Cazul SA.38374 – *Ajutorul de stat pus în aplicare de Țările de Jos în favoarea Starbucks*, decizia Comisiei din 21 octombrie 2015, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38374.
[81] Cazul SA.44896 – *Schemă de ajutor de stat privind exonerarea aplicată de Regatul Unit referitoare la finanțarea grupurilor care dețin SSC*, decizia Comisiei din 2 aprilie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44896.
[82] Cazul SA.51284 – *Țările de Jos – Presupus ajutor acordat în favoarea Nike*, decizia Comisiei din 10 ianuarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_51284.

La 16 septembrie 2019, în urma hotărârii Tribunalului de anulare a deciziei privind *profitul excedentar din Belgia*[83], pe motiv că soluțiile fiscale anticipate ar fi trebuit să fie evaluate individual în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat, Comisia a inițiat investigații aprofundate separate în legătură cu 39 de soluții fiscale privind „profitul excedentar" acordate de Belgia companiilor multinaționale.[84] Concomitent, Comisia a atacat hotărârea Tribunalului la Curtea de Justiție pentru a solicita o mai mare claritate cu privire la existența unei scheme de ajutor de stat. Procedura este pendinte.

7. Creșterea rezilienței sectorului financiar în contextul uniunii bancare

Stabilizarea generală a sectorului financiar european, după criza financiară, și punerea continuă în aplicare a cadrului de reglementare a uniunii bancare au continuat să reducă numărul de cazuri de ajutoare de stat în sectorul financiar.

La 5 decembrie 2019, Comisia a adoptat o decizie prin care a concluzionat că recapitalizarea băncii germane *Norddeutsche Landesbank – Girozentrale (NordLB)*[85] era conformă cu piața. Măsurile au implicat o investiție directă de 2,8 miliarde EUR și investiții pentru a realiza modificările structurale necesare, precum și reducerea dimensiunii, pentru ca NordLB să funcționeze în continuare profitabil pe piață. Comisia a constatat că statul a primit o remunerație în conformitate cu ceea ce ar accepta un operator privat în circumstanțe similare. Astfel, măsurile au fost realizate în condiții de piață și fără ajutor de stat în sensul normelor UE. Banca Centrală Europeană, în calitate de supraveghetor responsabil, a aprobat planul la 29 noiembrie 2019. Într-o abordare similară, la 29 octombrie 2019, Comisia a constatat că planurile României de a injecta capital în valoare de 200 de milioane EUR în *CEC Bank*[86], o bancă cu capital integral de stat, au fost realizate în condiții de piață, neimplicând, astfel, ajutoare de stat în favoarea băncii în sensul normelor UE.

Cu toate acestea, în ciuda rezilienței din ce în ce mai bune a sectorului bancar al UE, unele părți se confruntă încă cu probleme istorice, cum ar fi nivelul împrumuturilor neperformante (ÎNP), care este încă ridicat în unele state membre. În 2019, Comisia a aprobat *Schema de protejare a activelor elene* (cunoscută și sub denumirea de „Hercules")[87], aceasta neimplicând ajutoare de stat, destinată abordării împrumuturilor neperformante din Grecia. Această schemă constituie un exemplu pentru modul în care statele membre pot ajuta băncile să-și curețe bilanțurile fără acordarea de ajutoare sau denaturarea concurenței.

Asigurarea în continuare a unei concurențe loiale pe piețele serviciilor financiare, atât în beneficiul consumatorilor, cât și al întreprinderilor

Transformarea digitală afectează serviciile financiare la fel de mult ca alte industrii din Europa. Tehnologiile digitale oferă întreprinderilor noi posibilități de a oferi clienților servicii mai bune și care costă mai puțin. În vederea valorificării depline a potențialului digitalizării, societățile de tehnologie financiară vor avea nevoie de o șansă reală de a concura, iar cadrele

[83] Cazul SA.37667 – *Scutire aplicabilă profitului excedentar în Belgia*, decizia Comisiei din 11 ianuarie 2016, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_37667.
[84] A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5578.
[85] Cazul SA.49094 – *Măsuri conforme cu condițiile pieței pentru consolidarea capitalului și restructurarea Norddeutsche Landesbank*, decizia Comisiei din 5 decembrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_49094.
[86] Cazul SA.53869 – *Recapitalizarea CEC Bank conformă cu condițiile pieței*, decizia Comisiei din 29 octombrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53869.
[87] Cazul SA.53519 – *Schema de protejare a activelor elene („Hercules") – Grecia*, decizia Comisiei din 10 octombrie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53519.

de reglementare vor trebui să asigure condiții de concurență echitabile între toți furnizorii de servicii financiare.

În 2019, aplicarea normelor în domeniul concurenței în întregul sector financiar a rămas esențială pentru a asigura o concurență echitabilă și pentru a proteja stabilitatea financiară deopotrivă. La 22 ianuarie 2019, Comisia a amendat *Mastercard*[88] cu 570 de milioane EUR pentru schema de plată cu cardul prin care s-a obstrucționat accesul comercianților la serviciile transfrontaliere de plată cu cardul, cu încălcarea normelor antitrust ale UE.

Mastercard II: promovarea concurenței sănătoase în sectorul plăților

Mastercard deține a doua schemă de plată cu cardul ca importanță din Spațiul Economic European (SEE) în ceea ce privește numărul de carduri pentru consum și valoarea tranzacțiilor. Plățile cu cardul joacă un rol esențial pe piața unică, consumatorii și întreprinderile europene efectuând mai mult de jumătate din plățile fără numerar cu cardul. Atunci când un consumator folosește un card de debit sau de credit într-un magazin sau online, banca comerciantului plătește băncii titularului cardului o taxă numită „comision interbancar". Banca comerciantului transferă această taxă comerciantului, care o include, ca orice alt cost, în prețurile finale pentru toți consumatorii.

Ancheta Comisiei a constatat că normele transfrontaliere ale Mastercard obligau băncile comercianților să aplice comisioanele interbancare ale țării în care se afla comerciantul. Din cauza acestor norme, comercianții au plătit mai scump serviciile bancare pentru a accepta plăți cu cardul decât dacă ar fi fost liberi să caute oferte de servicii la prețuri mai mici. Normele transfrontaliere au dus, în egală măsură, la prețuri mai mari pentru comercianți și consumatori, la o concurență transfrontalieră limitată și la o segmentare artificială a pieței unice.

Comisia a concluzionat că, până la 9 decembrie 2015, normele transfrontaliere ale Mastercard au încălcat normele antitrust ale UE, întrucât au limitat posibilitatea comercianților de a beneficia de condiții mai bune oferite de băncile cu sediul în altă parte pe piața unică. Din aceste motive, Comisia a decis să amendeze Mastercard cu 570 de milioane EUR.

[88] Cazul AT.40049 – *MasterCard II*, decizia Comisiei din 22 ianuarie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40049.

La 9 decembrie 2015, Regulamentul privind comisioanele interbancare (RCI)[89] a introdus plafoane pentru comisioanele interbancare, care, în trecut, variaseră considerabil de la o țară la alta în cadrul SEE. În prezent, Comisia evaluează punerea în aplicare a RCI din 2015 și a comandat un studiu[90] în acest sens. Comisia a încheiat investigații antitrust separate cu privire la comisioanele interbancare multilaterale (MIF) ale Mastercard, Visa Inc. și Visa International aplicate tranzacțiilor din SEE efectuate cu carduri de debit și de credit ale consumatorilor emise în afara SEE (MIF interregionale). RCI nu a impus plafoane pentru aceste MIF-uri, care au reprezentat o povară semnificativă pentru comercianții europeni și au crescut prețurile de vânzare cu amănuntul pentru toți consumatorii. În 2014, în urma angajamentelor Visa Europe, procedurile referitoare la aceasta au fost închise[91]. În 2019, Mastercard, Visa Inc. și Visa International au prezentat, fiecare în mod separat, angajamente care ar reduce MIF-urile interregionale cu o medie de 40 %, în conformitate cu plafoanele obligatorii sau sub nivelul acestora. La 29 aprilie 2019, Comisia a adoptat două decizii prin care aceste angajamente devin obligatorii în mod legal în temeiul normelor antitrust ale UE[92].

În plus, la 16 mai 2019, în două decizii privind procedura de tranzacție, Comisia a amendat cinci bănci pentru participarea la două carteluri pe *piața de schimb valutar la vedere (FOREX)*[93] pentru 11 valute importante. Prima decizie (așa-numitul cartel „Forex – Three-Way Banana Split") a impus o amendă totală de 811 milioane EUR întreprinderilor Barclays, Royal Bank of Scotland (RBS), Citigroup și JPMorgan. Încălcarea normelor a fost inițiată la 18 decembrie 2007 și oprită la 31 ianuarie 2013. A doua decizie (așa-numitul cartel „Forex – Essex Express") a impus o amendă totală de puțin sub 258 de milioane EUR întreprinderilor Barclays, RBS și MUFG Bank (fosta Bank of Tokyo-Mitsubishi). Încălcarea normelor a fost inițiată la 14 decembrie 2009 și oprită la 31 iulie 2012. Union Bank of Switzerland (UBS) a fost destinatară a ambelor decizii, dar nu a fost amendată deoarece a dezvăluit Comisiei existența cartelurilor.

În 2019, Comisia a continuat să monitorizeze îndeaproape sectorul creditelor și a publicat un raport[94] privind împrumuturile sindicalizate la nivelul UE, incluzând modul în care se formează și funcționează astfel de sindicate și impactul acestora asupra concurenței pe piețele de credit. Împrumuturile sindicalizate sunt instrumente importante de finanțare a proiectelor majore de infrastructură și inovare.

În sectorul asigurărilor, în mai 2019, Comisia a deschis o anchetă oficială antitrust privind *Insurance Ireland*[95], pentru a evalua dacă întreprinderile care doresc să-și ofere serviciile pe piața irlandeză a asigurărilor auto au fost împiedicate în mod nedrept să acceseze baze de date centralizate gestionate de Insurance Ireland pentru întreprinderile sale membre. Dacă se dovedește acest lucru, este posibil ca practicile care fac obiectul investigației să încalce normele UE privind concurența și să determine reducerea ofertei și prețuri mai puțin

[89] Regulamentul (UE) 2015/751 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul (Text cu relevanță pentru SEE), JO L 123, 19.5.2015, p. 1-15.
[90] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0120161enn.pdf.
[91] Cazul AT.39398 – *VISA MIF*, decizia Comisiei din 26 februarie 2014. A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39398/39398_9728_3.pdf.
[92] Cazurile AT 39398 *Visa MIF* și AT 40049 *Mastercard II*, deciziile Comisiei din 29 aprilie 2019. A se vedea:https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40049 și https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39398. .
[93] Cazul AT.40135 – *FOREX*, Decizia Comisiei din 16 mai 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40135.
[94] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419330enn.pdf.
[95] Cazul AT.40511 – *Insurance Ireland: Baza de date cu cererile de despăgubire și condițiile de acces*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40511.

competitive pentru șoferii irlandezi în ceea ce privește polițele de asigurare auto. Deschiderea investigației oficiale urmează inspecțiilor efectuate în iulie 2017 pe piața irlandeză a asigurărilor auto.

8. Asigurarea unei concurențe echitabile în sectorul alimentar, de consum și medical

Piața unică a facilitat căutarea de către comercianții cu amănuntul și consumatori a unei varietăți mai mari de produse la prețuri mai ieftine în toată Europa. Atunci când întreprinderile limitează posibilitatea comercianților de a vinde mărfuri la nivel transfrontalier și online în cadrul pieței unice a UE, se reduce gama de opțiuni și cresc prețurile pentru consumatori. Normele europene în materie de concurență consacrate în Tratatul privind funcționarea UE[96] interzic acordurile între întreprinderi care împiedică, restricționează sau denaturează concurența pe piața unică a UE.

Asigurarea respectării normelor antitrust în cazul produselor de consum transfrontaliere

În 2019, Comisia a examinat îndeaproape mai multe cazuri de beneficiari de licențe care au fost împiedicați să vândă produse cu licență într-o altă țară, cu încălcarea normelor antitrust ale UE.

La 13 mai 2019, Comisia a amendat *Anheuser-Busch InBev NV/SA (AB InBev)*[97] cu 200,4 milioane EUR pentru restricționarea vânzărilor de bere în statele membre vecine ale UE, cu încălcarea normelor antitrust ale UE.

Continuarea luptei împotriva practicilor anticoncurențiale la nivel transfrontalier pe piața unică

AB InBev este cel mai mare producător de bere din lume. Cea mai populară marcă de bere din Belgia este Jupiler, care reprezintă aproximativ 40 % din piața totală a berii pe plan național în ceea ce privește volumul vânzărilor. AB InBev vinde berea Jupiler și în alte state membre ale UE, inclusiv în Țările de Jos și în Franța.

În investigația deschisă în iunie 2016, Comisia a constatat că, în Țările de Jos, AB InBev vinde bere Jupiler comercianților cu amănuntul și cu ridicata la prețuri mai mici decât în Belgia, datorită concurenței sporite. De asemenea, Comisia a concluzionat că AB InBev deține o poziție dominantă pe piața berii din Belgia și că a abuzat de poziția sa dominantă pe piața din Belgia, limitând posibilitatea supermarketurilor și a comercianților cu ridicata de a cumpăra bere Jupiler la prețuri mai mici în Țările de Jos și de a o importa în Belgia. Prin urmare, vânzările transfrontaliere pe piața unică au fost restricționate, iar consumatorii din Belgia au fost obligați să plătească mai mult pentru berea Jupiler.

Încălcarea normelor UE în materie de concurență a durat între 9 februarie 2009 și 31 octombrie 2016, iar amenda aplicată de Comisie întreprinderii AB InBev se ridică la 200 409 000 EUR. Totodată, potrivit deciziei Comisiei, măsura reparatorie care asigura că AB InBev furnizează informații alimentare obligatorii, atât în franceză, cât și în neerlandeză, pe ambalajul produselor sale, a devenit obligatorie din punct de vedere legal pentru următorii cinci ani. Comisia a decis să reducă amenda întreprinderii AB InBev cu 15 % având în vedere recunoașterea de către AB InBev a încălcării și punerea în aplicare a măsurilor reparatorii menite să favorizeze comerțul transfrontalier cu produsele sale.

[96] A se vedea: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12008E101:RO:HTML.
[97] Cazul AT40134 – *AB InBev Beer Trade Restrictions*, decizia Comisiei din 13 mai 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40134.

Poziția dominantă pe piață nu este, în sine, ilegală în conformitate cu normele UE antitrust. Cu toate acestea, societățile dominante au o responsabilitate specială de a nu abuza de puterea lor pe piață prin restrângerea concurenței, fie pe piața în care sunt dominante, fie pe piețe separate.

La 25 martie 2019, Comisia a amendat *Nike*[98] cu 12,5 milioane EUR pentru că a interzis comercianților să vândă mărfuri cu licență, produse promoționale ale unora dintre cele mai cunoscute cluburi și federații de fotbal din Europa, către alte țări din SEE. În cadrul investigației sale, Comisia a constatat că contractele de licență și distribuție neexclusive ale Nike încalcă normele UE în materie de concurență, printre altele, din cauza unor clauze care interziceau în mod explicit vânzările active și pasive, online și offline, către țările SEE care nu sunt alocate în mod concret beneficiarilor licențelor. De asemenea, Nike a luat anumite măsuri pentru a pune în aplicare indirect respectivele restricții de vânzare, de exemplu prin amenințarea beneficiarilor de licențe cu încetarea contractului și prin efectuarea de audituri pentru a asigura respectarea restricțiilor. În mod similar, la 9 iulie 2019, *Sanrio*[99] a fost amendată cu 6,2 milioane EUR pentru restricționarea comercianților de la vânzarea mărfurilor cu licență în alte țări din SEE. Această restricție se referea la produsele cu personaje deținute de Sanrio, precum Hello Kitty. În special, Sanrio a limitat limbile pe care beneficiarii de licențe le-ar putea folosi la produsele publicitare. Practicile ilegale ale întreprinderii Sanrio au durat aproximativ 11 ani. Sanrio și Nike au obținut fiecare o reducere de 40 % a amenzilor deoarece, pe lângă faptul că au recunoscut încălcările respective, au și cooperat în mare măsură cu Comisia, mai mult decât le impunea obligația legală. De asemenea, Comisia a efectuat o a treia investigație, referitoare la practicile de acordare a licențelor ale întreprinderii *Universal Studios*[100], printre altele, titulara drepturilor pentru seriile de filme Minions și Jurassic World.

[98] Cazul AT.40436 – *Produse de merchandising aflate sub licență – Nike*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40436.
[99] Cazul AT.40432 – *Produse de merchandising aflate sub licență – Sanrio*, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40432.
[100] Cazul AT.40433 – Produse de merchandising cinematografice, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40433 . La 30 ianuarie 2020, a fost

La 27 septembrie 2019, Comisia a aplicat amenzi totale de 31,6 milioane EUR întreprinderilor *Coroos* și *Groupe CECAB*[101], pentru încălcarea normelor antitrust ale UE. Bonduelle nu a fost amendată deoarece a dezvăluit Comisiei existența cartelului. Bonduelle, Coroos și Groupe CECAB au participat timp de mai bine de 13 ani la un cartel pentru furnizarea anumitor tipuri de conserve de legume comercianților și/sau întreprinderilor de servicii alimentare din SEE. Întreprinderile au stabilit prețurile, au convenit asupra cotelor de piață și asupra cotelor de volum, au alocat clienți și piețe, și-au coordonat răspunsurile la licitații și au făcut schimb de informații comerciale sensibile. Încălcarea a vizat întregul SEE și a durat între 19 ianuarie 2000 și 11 iunie 2013 în cazul Bonduelle și până la 1 octombrie 2013 în cazul Coroos și Groupe CECAB. Cele trei întreprinderi și-au recunoscut implicarea în cartel și au acceptat să aplice procedura de tranzacție în acest caz.

În plus, în noiembrie 2019, Comisia a deschis o investigație antitrust oficială pentru a evalua dacă două dintre cele mai mari grupuri de comercianți francezi, *Casino Guichard-Perrachon* („Casino") și *Les Mousquetaires* („Intermarché")[102], și-au coordonat comportamentul pe piață, încălcând normele UE în materie de concurență. Investigația face parte din eforturile Comisiei de a se asigura că comerțul modern de produse alimentare cu amănuntul oferă avantaje consumatorilor.

Contribuția politicii în domeniul concurenței la asigurarea disponibilității unor produse farmaceutice inovatoare și accesibile

La 28 ianuarie 2019, Comisia a publicat raportul „Asigurarea respectării legislației în materie de concurență în sectorul farmaceutic (2009-2017) – Cooperarea dintre autoritățile europene de concurență pentru medicamente inovatoare și la prețuri accesibile"[103]. Raportul oferă o imagine de ansamblu și exemple cuprinzătoare despre modul în care Comisia și autoritățile naționale de concurență din cele 28 de state membre au aplicat normele antitrust și în materie de concentrări economice ale UE în sectorul farmaceutic în perioada 2009-2017. În raport s-a constatat că autoritățile UE de asigurare a respectării normelor din domeniul concurenței au contribuit la menținerea nivelului de inovare în sector, intervenind împotriva practicilor care ar fi putut denatura stimulentele pentru inovare.

În 2019, Comisia a continuat procedurile în două cazuri în care investighează firme suspectate de împiedicarea sau reducerea accesului consumatorilor la medicamente eficace, inovatoare și accesibile. Primul caz se referă la așa-numitele practici de plată pentru a bloca intrarea pe piață a medicamentului generic modafinil[104] pentru tulburări de somn. Comisia își propune să încheie această investigație în cursul anului 2020. Cel de-al doilea caz se referă la procedurile antitrust oficiale în curs ale Comisiei împotriva companiei *Aspen Pharma*[105] privind un presupus abuz de poziție dominantă pe piață. Comisia investighează acuzațiile potrivit cărora Aspen Pharma ar fi impus prețuri neloiale și excesive pentru o serie de medicamente pentru

---

adoptată o decizie de amendare a NBC Universal cu 14,3 milioane EUR pentru aplicarea de restricții contractuale în contractele de licență neexclusivă cu privire la vânzarea de produse de merchandising aferente filmelor NBC Universal.

[101] Cazul AT.40127 – *Coroos și Groupe CECAB*, decizia Comisiei din 13 mai 2019, disponibil la adresa: A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5911.

[102] Cazul AT.40466 – *Alliance Casino & Intermarché*, decizia Comisiei din 13 mai 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40466.

[103] A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/sectors/pharmaceuticals/report2019/index.html, și https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-741_en.

[104] Cazul AT.39686 – *Cephalon*, a se vedea: IP/17/2063 din 17 iulie 2017: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-2063_en.htm.

[105] Cazul AT.40394 – *Aspen*. A se vedea: IP/17/1323 din 15 mai 2017: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1323_en.htm și http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40394/40394_235_3.pdf.

cancer în toate țările din SEE, cu excepția Italiei.[106] Comisia își propune să finalizeze acest caz în 2020.

9. Transporturi și servicii poștale

Competitivitatea atât a sectorului transporturilor, cât și a celui al serviciilor poștale este importantă pentru o piață unică operațională, cu efecte colaterale benefice pentru alte sectoare în cadrul unei economii europene integrate pe piețele globale. În aceste sectoare, concurența este esențială în special pentru beneficiul consumatorilor, al creșterii economice și al locurilor de muncă.

Contribuția ajutoarelor de stat în sectorul transporturilor la prevenirea denaturării concurenței

La 2 august 2019, Comisia a constatat că acordurile de marketing încheiate între *Asociația locală pentru promovarea fluxurilor turistice și economice („APFTE”)* și *Ryanair*[107], pe aeroportul din Montpellier, sunt ilegale conform normelor UE privind ajutoarele de stat. Între 2010 și 2017, APFTE a încheiat diverse acorduri de marketing cu Ryanair și cu filiala sa Airport Marketing Services (AMS), în temeiul cărora compania aeriană și filiala sa au primit plăți în schimbul promovării orașului Montpellier și a zonei înconjurătoare ca destinație turistică pe site-ul Ryanair. Aceste plăți au conferit companiei Ryanair un avantaj selectiv față de concurenții săi. Franța trebuie să recupereze acum ajutorul de stat ilegal de 8,5 milioane EUR de la Ryanair. În prezent, Comisia investighează alte acorduri între autoritățile publice și companiile aeriene din aeroporturile regionale Girona și Reus[108] din Spania.

La 28 februarie 2019, Comisia a deschis o investigație aprofundată pentru a evalua dacă sprijinul public danez și suedez pentru legătura fixă feroviară-rutieră *Øresund*[109] este în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat. În plus, în iunie 2019, Comisia a inițiat o investigație aprofundată pentru a stabili dacă modelul de finanțare publică a legăturii feroviare-rutiere fixe peste strâmtoarea Fehmarn[110], între Danemarca și Germania, este în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat. Ambele investigații aprofundate sunt consecința anulării deciziilor anterioare ale Comisiei de aprobare a sprijinului respectiv.

La 16 decembrie 2019, Comisia a aprobat, în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat, cinci scheme de sprijinire a transportului maritim în Cipru, Danemarca, Estonia, Polonia și Suedia[111]. Schemele încurajează înregistrarea navelor în Europa și contribuie la competitivitatea globală a sectorului fără a denatura ilegal concurența.

Ajutoare de stat acordate serviciilor poștale: menținerea unor condiții de concurență echitabile

---

[106] Autoritatea italiană de concurență a adoptat o decizie de constatare a unei încălcări împotriva companiei Aspen la 29 septembrie 2016.

[107] Cazul SA.47867 – *Presupus ajutor acordat companiei Ryanair pe aeroportul din Montpellier*, decizia Comisiei din 2 August 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_sa_47867.

[108] Cazul SA.33909 – *Aeroporturile Girona și Reus – Ajutor acordat companiei Ryanair*, disponibil la: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_33909 .

[109] Cazurile SA.52162 și SA.52617 – *Ajutor de stat în favoarea consorțiului înființat pentru construirea podului din Øresund*. A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_1468.

[110] Cazul SA.39078 – Finanțarea proiectului privind legătura fixă peste strâmtoarea Fehmarn, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_39078.

[111] Cazurile SA.51809 (Cipru), SA.52069 (Danemarca), SA.53469 (Estonia), SA.46380 (Polonia), SA.46740 (Suedia). A se vedea: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6780.

Controlul ajutoarelor de stat în sectorul poștal asigură că, în cazul în care unui furnizor de servicii poștale, de obicei un furnizor tradițional, i se încredințează o obligație costisitoare de prestare a unui serviciu public, orice compensație plătită acestuia nu denaturează concurența dintre operatorii poștali tradiționali și cei nou-veniți.

La 22 iulie 2019, Comisia a aprobat o compensație pentru obligația de serviciu public în valoare de 171,74 milioane EUR acordată de Italia către *Poste Italiane*[112] pentru distribuirea la tarife reduse a ziarelor și publicațiilor editorilor de carte și ale organizațiilor non-profit în perioada 2017-2019.

În plus, la 14 iunie 2019, Comisia a deschis o investigație aprofundată pentru a evalua dacă injecțiile de capital acordate de Danemarca și Suedia societății *PostNord* și de PostNord societății *Post Danmark* sunt în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat.[113] Post Danmark este operatorul poștal național din Danemarca și o filială deținută în totalitate de PostNord, care este deținută de statul danez (40 %) și de cel suedez (60 %).

10. Unirea forțelor pentru promovarea unei culturi a concurenței la nivel european și global

Pe măsură ce pieţele mondiale continuă să se integreze și tot mai multe societăți se bazează pe lanțuri valorice globale, agențiile din domeniul concurenței trebuie, mai mult ca niciodată, să își intensifice colaborarea și să convină asupra unor standarde și proceduri comune. Aplicarea cu eficacitate a normelor în materie de concurență depinde într-o măsură tot mai mare de cooperarea cu alte autorități de asigurare a respectării normelor.

Comisia a continuat să dețină un loc de prim-plan în ceea ce privește cooperarea internațională în domeniul concurenței, atât la nivel multilateral, cât și la nivel bilateral. În 2019, Comisia și-a continuat implicarea activă în forurile internaționale în domeniul concurenței, cum ar fi Comisia pentru concurență a OCDE, Rețeaua Internațională a Concurenței (RIC), Banca Mondială și Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD). Comisia își menține angajamentul de a promova o cultură extinsă a concurenței, precum și de a promova condiții de concurență echitabile la nivel mondial care să permită întreprinderilor să concureze pe baza meritelor. În 2019, Comisia și-a continuat eforturile pentru îmbunătățirea normelor internaționale privind subvențiile. Reforma normelor privind subvențiile este una dintre principalele priorități ale UE pentru modernizarea reglementărilor comerciale ale OMC. De asemenea, aceasta a contribuit la o înțelegere comună cu autoritățile de concurență din țările G7 cu privire la provocările ridicate de economia digitală pentru analiza concurenței.

La nivel bilateral, Comisia urmărește să includă dispoziții privind concurența și controlul ajutoarelor de stat atunci când negociază acorduri de liber schimb (ALS). În 2019, Comisia a continuat negocierile pentru ALS cu Australia, Azerbaidjan, Chile, Indonezia, Noua Zeelandă, Tunisia și Uzbekistan și a încheiat negocierile cu Kârgâzstan și Mercosur.

În 2019, Comisia a continuat, de asemenea, cooperarea legată de politica în domeniul concurenței și de cazuri cu China și a reconfirmat mandatul dialogului UE-China privind politica în domeniul concurenței[114] și Memorandumul de înțelegere privind un dialog în

[112] Cazul SA.48492 – Compensație acordată Poste Italiane pentru tarife reduse pentru editori și organizații non-profit în perioada 2017-2019, decizia Comisiei din 22 iulie 2019, disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_48492.

[113] Cazurile SA.49668 și SA.53403 – *Presupus ajutor de stat acordat societății Post Danmark*. A se vedea: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-3008_en.

[114] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/international/bilateral/agreement_tor_china_2019.pdf.

domeniul regimului de control al ajutoarelor de stat și privind sistemul de evaluare a concurenței loiale[115]. Negocierile Comisiei legate de un acord cuprinzător cu China în materie de investiții sunt încă în desfășurare.

În plus, Comisia și-a continuat cooperarea tehnică privind politica în domeniul concurenței și asigurarea respectării normelor cu principalii parteneri comerciali ai Uniunii Europene cu care Comisia a semnat memorandumuri de înțelegere. În ceea ce privește țările vecine, în 2019, Comisia a fost implicată în monitorizarea punerii în aplicare a acquis-ului UE în domeniul concurenței în țări precum Ucraina.

În cele din urmă, Comisia a continuat să monitorizeze respectarea angajamentelor în materie de concurență ale țărilor candidate la aderarea la UE în cadrul acordurilor de stabilizare și de asociere.

Cooperarea cu autoritățile naționale de concurență din cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței

Din 2004, Comisia și autoritățile naționale de concurență din toate statele membre ale UE cooperează prin intermediul Rețelei europene în domeniul concurenței (REC)[116]. Obiectivul REC este de a construi un cadru legal eficace pentru a asigura respectarea legislației europene în domeniul concurenței în cazul întreprinderilor care se implică în practici comerciale transfrontaliere ce restricționează concurența.

În 2019, Comisia a continuat să asigure aplicarea coerentă a articolelor 101 și 102 prin intermediul REC. Două dintre principalele mecanisme de susținere a cooperării din Regulamentul nr. 1/2003[117] sunt obligația autorităților naționale de concurență de a informa Comisia despre o nouă investigație în etapa primei măsuri oficiale de investigație și de a consulta Comisia cu privire la deciziile preconizate. În 2019, au fost lansate în rețea 138 de noi investigații și au fost depuse 95 de decizii avute în vedere, față de 165 de noi investigații și 75 de decizii avute în vedere în 2018. Aceste cifre includ investigațiile și deciziile Comisiei.

Pe lângă aceste mecanisme de cooperare prevăzute în Regulamentul nr. 1/2003, alte fluxuri de cooperare în cadrul REC asigură, în egală măsură, o aplicare coerentă a normelor UE în domeniul concurenței. Rețeaua se întrunește periodic pentru a discuta cazuri în etapele incipiente, probleme de politică, precum și probleme de importanță strategică. În 2019, au fost organizate 28 de reuniuni ale grupurilor de lucru orizontale și ale subgrupurilor specifice sectoarelor, în cadrul cărora funcționarii din cadrul autorităților de concurență au făcut schimb de opinii.

Încurajarea unui dialog interinstituțional regulat și constructiv

Parlamentul European (PE), Consiliul și cele două comitete consultative, având în vedere rolurile lor specifice față de cetățenii europeni și părțile interesate, sunt parteneri-cheie în dialogul privind politica în domeniul concurenței.

În răspunsul său la raportul Parlamentului European referitor la Raportul anual privind concurența pentru 2017 (raportor M. Reimon), Comisia a evidențiat cazurile referitoare la soluțiile fiscale anticipate, conferința privind concurența în era digitală, preocupările de

[115] A se vedea: https://ec.europa.eu/competition/international/bilateral/mou_china_2019.pdf.
[116] Comunicarea Comisiei privind cooperarea în cadrul rețelei autorităților de concurență, JO C 101, 27.4.2004, p. 43-53 și JO C 374, 13.10.2016, p. 10.
[117] Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1-25).

mediu, sprijinul pentru industriile europene și rolul concurenței de principiu director al pieței interne.

Răspunsul Comisiei la Rezoluția PE privind politica în domeniul concurenței, adoptată la 31 ianuarie 2019, a fost expus în răspunsul scris trimis la 3 iulie[118]. Comisia a salutat, în special, sprijinul PE pentru o politică solidă și eficace în domeniul concurenței, inclusiv sprijinul său pentru consolidarea capacităților autorităților naționale de concurență de a asigura o aplicare mai eficace a legislației UE în domeniul concurenței prin așa-numita Directivă REC+ și de a asigura resurse suficiente și instrumente adecvate în așa fel încât Comisia să își orienteze investigațiile și să le aducă rapid la bun sfârșit, precum și în ceea ce privește negocierile legate de Programul privind piața unică în cadrul următorului cadru financiar multianual. În 2019, comisarul Vestager s-a prezentat de mai multe ori în Parlament. În februarie, comisarul Vestager s-a prezentat în fața Comitetului special al PE privind impozitarea și a participat, de asemenea, la o sesiune cu ușile închise a grupului de lucru privind uniunea bancară din cadrul Comisiei pentru afaceri economice și monetare a PE, pentru a discuta cu vicepreședintele Dombrovskis despre cazurile privind ajutoarele de stat acordate în favoarea întreprinderilor Banca Carige și Nord LB.

În martie, comisarul Vestager a participat la dialogul structural cu Comisia pentru afaceri economice și monetare a PE, unde a luat act de susținerea Parlamentului European pentru activitatea Comisiei în domeniul politicii de concurență, aceasta fiind considerată instrument esențial pentru a asigura o piață unică deschisă în beneficiul cetățenilor.

Pe lângă reuniunile bilaterale dintre comisar și membrii individuali ai Parlamentului European (deputați în Parlamentul European), serviciile DG Concurență au realizat prezentări tehnice în fața deputaților în PE și a personalului lor.

În decembrie, ca parte a ciclului Raportului anual privind concurența pentru 2018, directorul general interimar al DG Concurență a participat la discuțiile din cadrul Comisiei pentru afaceri economice și monetare a PE, după prezentarea proiectului de raport de către raportorul Yon-Courtin. În egală măsură, Comisia s-a implicat în discuții cu cele două comitete consultative pe tot parcursul anului.

La 16 mai 2019, comisarul Vestager a fost invitat la cea de-a 543-a sesiune plenară a Comitetului Economic și Social European (CESE), pentru un schimb de opinii cu membrii acestuia cu privire la provocările politicii în domeniul concurenței pentru noua Comisie și noul PE, în special în contextul economiei digitale și al dezvoltării durabile. Comisarul Vestager a menționat provocările pentru noul ciclu instituțional, precum noile tehnologii și inovații, dinamica creșterii economice, impozitarea eficace, economia verde, precum și o politică privind schimbările climatice orientată spre viitor.

Sub Președinția română a Consiliului, în prima jumătate a anului 2019, comisarul Vestager a fost invitat la un dejun-dezbatere privind politica industrială cu Comitetul Reprezentanților Permanenți (Coreper), la 13 martie. În aceeași zi, președinția a prezidat un grup de lucru privind concurența, cu o durată de o zi, ceea ce a reprezentat o oportunitate pentru DG Concurență de a oferi atașaților în domeniul concurenței ai statelor membre informații tehnice privind o gamă largă de aspecte de politică în domeniul concurenței. În cadrul reuniunii s-au discutat subiecte diverse, de la provocările digitale și politica industrială, până la concurența în sectoarele agricol și farmaceutic, „verificarea adecvării” și revizuirea Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare, precum și evoluțiile recente ale acordurilor de cooperare cu autoritățile de concurență din Canada și Japonia.

[118] A se vedea: https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/spdoc.do?i=32005&j=0&l=en.

Aceasta a fost urmată, la 6 mai, de o actualizare privind câteva dintre aceste subiecte, cu accent pe realizările în domeniul ajutoarelor de stat sub forma unor proiecte importante de interes european comun; Raportul final al consilierilor speciali privind Politica în domeniul concurenței pentru era digitală și rezultatele sondajului Eurobarometru privind percepțiile cetățenilor în ceea ce privește concurența. În februarie, în cadrul Comitetului special pentru agricultură al Consiliului, Comisia, reprezentată de DG Agricultură și Dezvoltare Rurală și DG Concurență, a prezentat principalele constatări ale raportului privind aplicarea normelor în domeniul concurenței în sectorul agriculturii, în conformitate cu articolul 225 litera (d) din Regulamentul (UE) 1308/2013 (Regulamentul privind OCP). Sub președinția finlandeză a Consiliului, în a doua jumătate a anului 2019, reprezentanții DG Concurență au luat parte la discuțiile Grupului de lucru la nivel înalt pentru competitivitate și creștere pe tema „O abordare holistică a agendei UE: interconectarea politicii industriale și a celei privind piața unică, inclusiv a serviciilor” și au oferit informații actualizate privind „Politica în materie de date și concurență în ceea ce privește economia platformelor”.